

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AARSPRØVEN OG AFGANGSPRØVERNE

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1869.

-
1. TORQVATO TASSO'S BEFRIEDE JERUSALEM. OVERSAT AF PASTOR V. J. S. BISTED. (FORTSÆTTELSE.)
SKOLEEFTERRETNINGER. AF RECTOR PROFESSOR F. C. C. BIRCH.

HORSENS.

H. FOGHS BOGTRYKKERI.

1869.

I.

TORQVATO TASSO'S
BEFRIEDE JERUSALEM.

OVERSAT

AF

V. J. S. BISTED.

(Fortsættelse fra Programmet for 1868.)

Femte Sang.

Der begynder Strid imellem de Christne. Rinaldo dræber Gernaud og drager i frivillig Landflygtighed. Armida forlader Leiren, triumpherende og ledsaget af et stort Antal Riddere.

1.

Imens i sine Garn den falske Qvinde
Drog mangan Riddersmand og stoled paa
Ei blot, som hende lovet, Ti at vinde,
Men at bevæge Flere til at gaae
I Smug, saa grunder Gotfred paa at finde,
Hvem hende helst paa Toget følge maa;
Thi ved de Lystnes store Tal og Iver
Og deres Krigerværd han raadvild bliver.

2.

Tilsidst han klogelig bestemmer dette:
Een skal de vælge frit af deres Tal
Og i den ædle Dudos Plads indsætte,
Som da det svære Valg udføre skal,
At Ingen af dem siden skal med Rette
Bebreide ham Partiskhed i hans Kald,
Og det vil sees, han yder dem den Ære,
De bolde Kæmper kan med Ret begjære.

6.

3.

Han kalder og tiltaler dem saalunde :
„I have hørt min Mening: at vi vel
Den unge Qvinde skulle Hjælp forunde,
Men gjemme den, til Tiden lover Held.
Saa tænker jeg endnu, og end I kunne
Tiltræde dette Raad, og det med Skjel;
Paa Verdens falske, vexeilige Bølger
Sig Fasthed tidt i Villiens Ændring dølger.

4.

Men hvis I tænker end, det ei sig sømmer
For eders Stand at tage sig i Agt,
Og dersom eders bolde Mod fordømmer
En Plan, I finde for forsigtigt lagt,
Velan, I nødes ei; jeg frit indrømmer,
At hvad jeg lovet har, skal staae ved Magt,
Og, som det bør sig, skal mit Scepter raade
Besindigt over eder og med Maade.

5.

I Guds Navn da, som Hjertet eder driver,
Forbliver eller drager bort paa Stand;
Men først dog eders dræbte Høvding giver
Til at befale jer en Eftermand!
Han vælge da de Ti; jeg foreskriver
Ham intet Vilkaar; frit han vælge kan;
Naar til de Ti han vil sig blot indskrænke,
Jeg skal forøvrigt ei hans Valgret krænke.“

6.

Saa taled Gotfred; men med Alles Minde
 Ham svared Broderen paa denne Led:
 „Som dig det anstaaer, der har Magten inde,
 At parre Kraft med langsom Sindighed,
 Saaledes venter man hos os at finde
 En fyrig Aand, en Haand til Daad bered.
 Den Sindighed, hos Andre man berømmer
 Som Dyd, hos os som Feighed man fordømmer.

7.

Da nu desuden Faren kun er lille
 Og veier ei, mod hvad en Seir er værd,
 Som du tillader, ti Udkaarne ville
 Ledsage Møen paa den bolde Færd.“
 Saa føied smukt han Ordet og med Snille
 For Hjertets Elskovsild at laane Skjær
 Af Nidkjærhed, og Ridderne nu alle
 Tørst efter Ære deres Elskov kalde.

8.

Men i den unge Bouillons Sjæl frembryder
 En Avindstanke mod Sophias Søn,
 Skinsyg Beundring af hans Mod og Dyder
 Og af hans Skikkelse saa fin og skjøn,
 Og skinsyg Kløgtighed hans Sind indgyder
 For ham at fjerne snilde Raad i Løn.
 Til sin Medbeiler han i Eenrum siger,
 Snildt blandende sin Tales Strøm med Smiger:

„Du Yngling, som alt høiest Rang har vundet
 Blandt os, stor Faders større Søn, o sig,
 Hvem i vor Midte du har værdig fundet
 At være Høvding over os og dig?
 Jeg, som med Nød, af Aldershensyn bundet,
 Den bolde Dudo underordnet mig,
 Jeg, Gottfreds Broder, kan forsand ei sige,
 Hvem, uden dig, jeg vilde Pladsen vige.

Du, som i Byrd for Ingen staaer tilbage,
 I Navn og i Bedrift mig overgaaer;
 Min store Broder selv paa Kampens Dage
 Er mindre stor og Palmen dig afstaaer.
 Vær du vor Høvding, hvis da til at drage
 Paa Jomfrutoget ei din Tanke staaer;
 Dog ei jeg troer, den Ære stort dig rører,
 Hvortil ad dunkle Stier Veien fører.

Og her du Leiligheder nok vil finde,
 Hvor mere Roes dit Glavind høste kan;
 Thi skal jeg virke, — hvis jeg har dit Minde, —
 At Alle vælge dig til Hovedsmand.
 Men da mit Hjerte jeg end ei kan binde
 Til en Beslutning, lov mig da paa Stand,
 At efter Valg jeg siden maa ledsage
 Armida eller blive her tilbage.“

12.

Her taug Eustaz, og da han standsed, lued
 Af Blusel ved de sidste Ord hans Kind.
 Den slet fordulgte Elskov gjennemskued
 Den Anden med et Smiil; men da hans Sind
 Ei var af Amors Pile farligt truet,
 Som kun var trængt i Overfladen ind,
 Han sin Medbeiler uden Nid betragter,
 Og ei at følge Jomfruen han agter.

13.

Ham Dudos bittre Død ei gik af Minde,
 Men i hans Hjertes Dyb en Røst der lød,
 Som ham bebreided, at den frække Fjende
 Saa lang Tid leved efter Heltens Død.
 Hans Hjerte maatte det desuden vinde,
 At Høvdingpostens Ære man ham bød,
 Og dertil gjorde Rosen ham fornøiet,
 Den unge Svend, thi den var ikke løiet.

14.

Han svared: „Rang og Magt mig ikke blænder;
 Kun at fortjene dem er min Attraa;
 Af Lyst til Sceptrets Høihed ei jeg brænder,
 Men ikkun til i Sandhed høit at staae.
 Dog, hvis med Valg man hædrer mig og kjender
 Mig Kaldet værd, jeg vil mig ei undslaae;
 Et herligt Vidnesbyrd vil det mig være,
 At bolde Mænd mig holde høit i Ære.

10

15.

Jeg beder ei og vrager ei; men føie
Jeg skal dit Ønske, træffer Valget mig.“
Eustazio ham forlader for at bøie
Kampfællers Sind til Enighed med sig.
Men Prinds Gernaud har samme Maal for Øie;
Skjøndt ham Armida frister idelig,
Ei daares han af Elskov til en Qvinde,
Thi Æren er den Stoltes Herskerinde.

16.

Fra store norske Konger Gernaud stammer,
Som strakte deres Scepter fjern og nær;
Med disse Kroner, disse Sceptre brammer
Han, stolt af Fædrene, hvis Navn han bær.
Den Anden nærer ei sin Stoltheds Flammer
Ved Fædres Daad, men ved sit eget Værd,
Endskjøndt hans Æt i Aar vel fem Gang hundred
Navnkundig var i Fred, i Krig beundret.

17.

Og denne Prinds fra Nord, hvem Guld og Magt er
Alene Maalestokken for en Mand,
Og som det bolde Sind for Intet agter,
Naar det ei parret er med Kongestand.
Fortørnes, at til det, han eftertragter,
En anden Ridder beile tør end han;
Hans Lidenskab Fornuftens Røst ei ændser,
Og i sin Harm han kjender ingen Grændser.

Men Helveds onde Aand, der snart har sporet
 Den brede Vei, som her ham aaben stod,
 Indsneg sig taus og sig bemestred Roret
 Og fik ved Smiger Villien under Fod,
 Og dybere han Vredens Piil indbored,
 Opildned Hadet, saared Hjertets Rod
 Og vakte Gjenlyd af en Røst i Sindet,
 Der ham saaledes ægged og forblindet :

„Rinaldo din Rival! Stort dog ei gjælde
 De tomme Navne, som hans Stamtræ bar;
 Lad ham, som vil din Lige være, tælle,
 Hvor meget skattepligtigt Folk han har,
 Og see, om Ligemænd i Glands og Vælde
 Med dine Levende hans Døde var!
 Hvad vover den af Tjenerstand oprundne
 Søn af Italia, det lænkebundne ?

Han seire eller ei! dog — allerede,
 Da han mod dig sig stilled, seired han;
 Thi overalt vil til hans Roes det hedde:
 Han har til Maalet beilet med Gernaud.
 Og kunde det end Ære dig berede,
 Om du blev valgt til Dudos Eftermand,
 Saa fuldt som du han Haab om Pladsen næred,
 Den sank i Værd, idet han den begjæred.

Men hvis — da her sig Ingen for dig rører, —
 Om vore Forhold Dudo Noget veed,
 Mon hisset ei den gode gamle Fører
 Sig krænket føle maa og blive vred,
 Naar om en slig Anmasselse han hører
 Og vender Øiet mod den Frække ned,
 Der, skjægløs, som hans Lige sig betragter
 Og paa Fortjenester og Aar ei agter.

Ja han forsøger det, og see, han vinder
 Ei Last og Skam, men Roes og Ære sig;
 Opmuntring og Tilskyndelse det finder
 — Hvor skjændselsfuldt! — og Bifald rigelig.
 Men hvis det Gotfred seer og uden Hinder
 Ham lader fra din Ret fortrænge dig,
 Du bør ei taale, man dig ringeagter,
 Men vise, hvem du er, og hvad du magter.“

Hans Vrede som en svungen Fakkelluer
 Og tager til ved denne Røst; ei tam
 Den holder sig i Hjertet gjemt, men truer
 I Øiet, lægger Ord paa Tungen ham.
 Og Alt, hvad hos Rinaldo ham ei huer,
 Han laster og forkynder til hans Skam:
 Forfængelige Tanker skal han nære,
 Afsind og Raseri hans Mod kun være.

24.

Hvad Ædelt og Høisindet man berømmer
 Og finder herligt hos den unge Svend,
 Som idel Feil og Pletter han fordømmer
 Og dølger Sandhed og forvansker den.
 Saa hersynsløst for Alles Øren strømmer
 Hans Skvalder, at den naaer Medbeileren;
 Dog end han dæmper ei sin Harm og tvinger
 Det blinde Had ei, som ham Døden bringer.

25.

Den onde Magt, som styrede hans Tunge
 I Aandens Sted og taled med hans Røst,
 Med nye Haansord fyldte steds hans Lunge,
 Idet den nærred Branden i hans Bryst.
 I Leiren er en Fællid, hvor af Unge
 En udvalgt Skare mødes tidt til Dyst,
 Og hvor i Ridderspil de Kræfter prøve
 Og styrke deres Lemmer og dem øve.

26.

Der, just i tættest Stimmel, æreskjændte
 Rinaldo han, — sin Skjæbnes Bud han lød, —
 Og som en braadet Piil imod ham vendte
 Sin Tunge, hvoraf Gift og Ædder flød.
 Rinaldo stod ham nær og Røsten kjendte,
 Og, vred foruden Maade, han udbød
 Lydt raabende: „du lyver!“ mod ham springer
 Og alt i Haand det blotte Glavind svinger.

27.

Hans Stemme tordned, og hans Kaarde lued
 Som Glimtet, der bebuder Lynets Slag.
 Den Anden skjælv; thi sikker Død ham trued,
 Ei saae han Redning for dens Favnetag;
 Men da den hele Leir de To beskued,
 Han samler sig og tør ei synes svag,
 Men venter Fjenden, og med Sværdet draget
 Staaer han alt rede til at møde Slaget.

28.

Flux lyned meer end tusind blanke Klinger,
 Og i et Nu Lufthavet stod i Glød,
 Mens dem en Flok Bruushoveder omringer,
 Som trænger frem sig under Tryk og Stød;
 En uvis Summen gennem Luften klinger,
 Og uforstaaelige Raab der lød
 Ret ligesom paa Havets Bredder Lyden
 Af Vindens Suus imellem Bølgens Syden.

29.

Dog, alle disse Røster overdøved
 Ei Stormen i den vrede Krigers Barm;
 Men, Raabet trodsende, og hvad der prøved
 At spærre Vei til Maalet for hans Harm,
 Den tætte Muur af Mænd og Sværd han kløved,
 Sit Glavind svingende med kraftfuld Arm,
 Og tusinde Forsvarere bortstødte,
 Til han Gernaud, og ham alene, mødte.

30.

Saa sikker, skjøndt han raser, og saa let er
 Hans Haand, at tusindviis han Sværdedrag
 Mod Gernauds Sider, Bryst og Hoved retter,
 Og mesterligt han sender Slag paa Slag
 Saa lynsnart, at Sværddandsen Øiet trætter,
 Og Kunstens Regler tabe deres Sag;
 Thi Synet skuffer, hver Beregning daarer
 Hans Sværd, og, hvor det frygtes mindst, det saarer.

31.

Ei rolig, før han havde gennemstukket
 To Gange Brystet paa sin Avindsmand,
 Som segned døende, sin Sjæl udsukket
 Og gjød af Kilder to sit Liv paa Sand,
 Seirherren stikker Sværdet blodbedugget
 I Balgen atter, iler bort paa Stand
 Fra dette Syn, og flux bortveg med Vreden
 Fra Ungersvendens Hjerte Grusomheden.

32.

Den fromme Gotfred kom, af Larmen dragen;
 Et grueligt Syn sig for hans Blik frembød:
 Der laa Gernaud i blodig Kappe, slagen,
 Med blodbesudlet Haar, i Øiet Død.
 Imens fra mange Munde Græden, Klagen
 Og Sukken for den dræbte Krieger lød,
 Forfærdet spørger han: „Hvo voved dette
 Og krænked Leirens Fred i blodig Trætte?“

33.

Arnold, Ven af den Dræbte, høit anklaged
 Drabsmanden og berettet Alt forvendt:
 Fast uden Grund han havde Gernaud slaget,
 Af Ilterhed og daarlig Vrede tændt,
 Og med det Sværd, der var for Christus draget,
 I Døden en af Christi Stridsmænd sendt.
 Det blev som Brud paa Gotfreds Magt udtolket
 Og paa en Lov, som nys var kundgjort Folket.

34.

Derfor han burde lide Straf, og Døden
 Var Straffen her, som Loven foreskrev
 Af Hensyn deels til Storheden af Brøden
 Og deels til Stedet, hvor den fuldbragt blev;
 Men dersom han blev skaanet, ufortrøden
 Til Spidsen snart Enhver sin Frækhed drev,
 Da kunde Dommerne man frit afsætte,
 Thi da tog snart Enhver sig selv til Rette.

35.

Da vilde Spaltninger og Tvistigheder
 Fremvoxe frodigt i Armeens Skjød.
 Han dertil om den Dræbtes Værd udbreder
 Sig, alt som Harm og Ynk ham Ord indskjød.
 Men Tanered siger ham imod og spreder
 Vanærens Skin fra, hvad hans Ven forbrød.
 Dog Gotfreds strænge Mine, mens han taler,
 Ham snarere forskrækker end husvaler.

36.

Thi vedblev Tancred: „Tænk dog, Herre kjære,
 En ædelbyrdig Ridder gjælder det,
 Som baade for sig selv har Krav paa Ære
 Og for sin Onkel, Velf, og for sin Æt
 Den kongelige. Drotten bør ei være
 Ubøielig, men skjønksomt skifte Ret.
 Ei eens paa alle Trin er samme Brøde,
 Og ikkun Ligemænd bør lige bøde.“

37.

Da svared Gotfred: „Netop af de Høie
 De Lave skulde lære Lydighed;
 Slet er dit Raad, Tancred, at jeg skal føie
 Høibaaren Trods og lade den i Fred.
 Hvad er min Magt, kan den kun Smaafolk bøie?
 Da synker jeg til Stodderkonge ned.
 Hvis Sceptret uden Magt og uden Ære
 Mig givet var, jeg vilde det ei bære.“

38.

Nei frit man overdrog mig Spiir og Rige,
 Dets fulde Magt jeg har i Varetægt,
 Og ingen Mand behøver mig at sige,
 Naar Straf og Løn jeg med forskjellig Vægt
 Uddele bør, naar atter Alle lige
 Skal nyde Lov, afseet fra Byrd og Slægt.“
 Saa lød hans Ord. Af Ærefrygten bunden,
 Den Anden aabned ei til Gjensvar Munden.

39.

Raimund, som æred gamle Tidens Minde,
 Da Strænghed blomstred, priste Drottens Kløgt.
 „Paa denne Viis,“ udbød han, „veed at vinde
 En dygtig Hersker Folkets Ærefrygt;
 Men Tugt og Orden aldrig er at finde,
 Hvor der med Straf og Naade bliver spøgt.
 En Stat, hvor Frygt er Grundvold ei for Mildhed,
 Opløses snart af Lovløshed og Vildhed.“

40.

Saa taled han, men Tancred ufortøvet,
 Da det var hørt, hen til den unge Helt
 Fra Kredsen skyndte sig, og Hesten kløved
 Som vingebaaren Luftens frie Felt.
 Rinaldo fra den Stund, han slog i Støvet
 Den stolte Prinds, sad rolig i sit Telt;
 Der fandt ham Tancred og ham kort forklared
 Ordskiftet, og hvad Drotten havde svaret.

41.

Han vedblev: „Skjøndt ei altid er at finde
 Det Indres sande Præg i Blik og Ord,
 — Thi altfor lønligt, altfor dybt derinde
 I Barmen Menneskenes Tanke boer, —
 Jeg seer dog nok, hvad Gotfred har i Sinde,
 — Ei lægges Skjul derpaa, — og vist jeg troer,
 Han Lovens Arm vil over dig udstrække
 Og som Misdæder dig i Lænker lægge.

42.

Rinaldo smiled, men med Blik og Rynke,
 Der røbed, Vreden ulmed ham i Aand.
 „Lad Trællen eller Trællesjælen klynke,“
 Udbrød han, „og forsvare sig i Baand.
 Fri fødtes, leved jeg og død vil synke,
 Før jeg til Lænker rækker Fod og Haand;
 Den Haand, som pleier Sværd og Palmer føre,
 Sig lader ei i lumpne Strikker snøre.

43.

Har Gotfred, som min Idræts Løn, i Sinde
 At sætte mig i Fangebuur idag;
 Troer han, man kan mig som en Trosknægt binde
 Og slæbe til et Fangehul i Mag,
 Lad ham mig hente; her han skal mig finde,
 Og Sværd og Lykke dømme skal vor Sag.
 Et blodigt Sørgespil det vil da blive,
 Vi her til Fjendens Underholdning give.“

44.

Derpaa han fordrer Vaaben flux og spænder
 Det fine Staal om Hoved og om Barm,
 Det frygtelige Sværd om sine Lænder
 Og Skjoldets tunge Vægt omkring sin Arm.
 Med majestætisk Krigerholdning blænder
 I Pandsret han som Tordengudens Karm.
 Han ligner Mars, naar rædselsfuld han stiger
 Fra Himlens femte Hvælv som jernklædt Kriger.

45.

Men Tancred stræber ivrigt at formilde
 Hans Raseri og kjøle lidt hans Blod.
 „Vist nok,“ han siger, „alle Skranker ville,
 Seirvante Yngling, falde for dit Mod;
 Thi allerkraftigst sprudler just dets Kilde,
 Hvor Død og Farer flokkes om din Fod;
 Men Gud forbyde dog, at dennesinde
 Saa sørgeligt for os det skulde skinne!

46.

Hvad vil du nu? Besmitte dine Hænder
 Med Borgerblod? Vil du din Frelsermand
 Vel gennemstinge i hans Folk og Venner,
 Som ere Lemmer af hans Legem, kan
 Du drages af en Ærens Dunst, der ender
 Og skifter om saa fort som Skum paa Vand,
 Meer end af Troens Ild, meer end af Iver
 For Roes, som evigt Liv i Himlen giver.

47.

For Guds Skyld! overvind dig, træng tilbage
 Det stolte, grumme Sind! Giv efter her
 Af Frygt ei, men for Himlen at behage,
 En Eftergiven, Seierspalmen værd! —
 Og, hvis et enkelt Træk jeg frem tør drage
 Som Mønster fra min Ungdoms første Færd,
 Da vid, jeg ogsaa krænket blev, men dæmped
 Mit Nag og ei mod christne Brødre kjæmped.

48.

Da vundet var af mig Ciliciens Rige,
 Og plantet der jeg havde Christi Flag,
 Kom Balduin did for troløst at tilsnige
 Sig Seirens Priis, og let han vandt sin Sag;
 Thi han saa fredsæl teede sig, at lige,
 Til Alt var endt, jeg aned ei Bedrag.
 Dog prøved jeg, skjøndt Haab der var tilbage,
 Ei Byttet ham med Vaaben at fratage.

49.

Og vil end ei du Gotfreds Fange være,
 Men æreløse Strikker fries fra,
 Og vil du følge det Begreb om Ære,
 Der gjælder som en Lov i Verden, da
 Lad Budskab mig fra dig til Gotfred bære,
 Men gaa du selv til Antiochia,
 Til Bohemund, og giv i Gotfreds Magt dig,
 Ei før hans Vredes Heftighed har lagt sig.

50.

Men hvis en hedensk Magt os overlisted,
 Kom hid Ægyptens Folk, det turde skee,
 Naar du er langt herfra, og Tabet fristet,
 At først den Tabtes Værd man klart vil see,
 Og som en Krop, der Arm og Haand har mistet,
 Vil dig foruden synes vor Armees.
 Her Velf kom til, og han som Tancred raaded
 Til hurtig Flugt som det, der ene baaded.

51.

For deres Raad dog endelig sig bøied
 Den kjække Ynglings vrede Sind, saa han
 De brave Vaabenfællers Ønske føied
 Og loved dem at drage bort paa Stand.
 Men alt en Skare Venner did var fløiet,
 Som bad at maatte følge ham hver Mand,
 Dog antog han, mens Alle Tak han bringer,
 To Svende kun og sig i Sadlen svinger.

52.

Af Længsel efter evig Hæder brændte
 Hans Sjæl, den Længsel følger Helten glad.
 Til høi Bedrift sin hele Hu han vendte,
 Og forhen ukjendt Daad: i blodigt Bad,
 I Kamp for Troen vil han Laurbær hente
 Hvad eller Krandsen af Cypressens Blad;
 Først til Ægypten, derfra did han vilde,
 Hvor Nilen springer ud af ukjendt Kilde.

53.

Men da den stolte Svend har Afsked taget,
 Og mens han bort fra Vennekredsen foer,
 Velf tøved ikke der, men flux han jaged
 Didhen, hvor han at træffe Gottfred troer,
 Som strax udraabte, da han ham opdaged:
 „Velf, efter dig jeg netop er paa Spor,
 Og af Herolderne jeg allerede
 Har udsendt nogle for dig op at lede.“

54.

Han fjerned Alle, saa han ei kan høres,
 Og alvorsfuld og sagte vedblev han:
 „Naar hiin din unge Frændes Blod oprøres,
 For vidt ham leder Vreden da forsand.
 Thi ei jeg troer, at noget Forsvar føres
 For denne grumme Daad med Rette kan.
 Det skulde glæde mig, ifald der kunde,
 Thi bøie Retten vil jeg ingenlunde.

55.

Ved hver en Leilighed jeg vil forsvare
 Og kraftigen haandhæve Lov og Ret
 Og stedse, naar jeg fælder Dom, bevare
 Mit Hjerte frit for Lidenskabens Net.
 Men, har Rinaldo, som en Deel forklare,
 Nødtvungen Loven brudt og krænket det,
 Som Krigstugt helligt byder, vel, han føre
 Sin Sag for os og sig retfærdiggjøre!

56.

Hvad Agt der skyldes ham, den skal han nyde:
 Frit han i Varetægt begive sig;
 Men, er han stridig, nægter han at lyde
 (Det kunde ligne ham), jeg beder dig
 At bringe selv ham hid; thi Gud forbyde,
 At mig, som elsker Fred og Mildhed, mig
 Han skulde nøde til strængt at haandhæve
 Med Lovens Magt, hvad Lov og Orden kræve.“

57.

Saa taled han. Velf svarede saalunde:
 „En Sjæl, som hader Nederdrægtighed,
 Ei uden Frækheden at tugte kunde
 Sit Navn i Skarnet høre draget ned.
 Og er Fornærmeren død af sin Vunde,
 Naar styrer sig just den, som Uret led,
 Hvo tæller sine Slag i Stridens Hede
 Og veier imod Krænkelse sin Vrede?

58.

Dit Bud, at i din Haand, for Sceptret bøiet,
 Sin Sag han og sit Liv skal lægge ned,
 Desværre kan ei Fyldest skee; forføiet
 Han har sig alt i fjern Udlændighed.
 Men hiin Anklager, som ham har beløiet,
 Hver Klaffertand, som i hans Rygte sled,
 Skal jeg med denne Haand ret klarlig lære,
 At ærligt kun han hævnnet har sin Ære.

59.

Den frække Gernaud tugted han med Rette
 Og stækked Vingen paa hans Overmod;
 Men at dit Bud han glemte, ikkun dette
 Beklager jeg; den Glemsel var ei god.“
 — Gjensvared Gotfred: „Lad ham Splid og Trætte
 Til Andre bringe da paa vildsom Fod;
 Du skal ei her paany begynde Striden;
 Ved Gud! nu vil jeg Ende see paa Spliden.“

Imidlertid den falske Qvinde hviled
 Ei mindste Stund, men smeded paa sin Plan;
 Hun bad og brugte flink, mens Dagen smiled,
 Hvad Skjønhed, Kløgt og Kunst udrette kan,
 Men naar sit sorte Dække Natten spiled
 Og slukked Solens Blus i Vestervand,
 To Fruer og to Svende hende fulgte
 Til Teltet, som afsides hende dulgte.

Skjøndt snild hun var til Mænd ved Ord at blinde,
 Fortryllende, hvorhelst hun stod og gik,
 Og af en Deilighed, som ingen Qvinde
 Før eller siden af Naturen fik,
 Saa Hærens bedste Mænd sig lode binde
 Uløseligt som ved en Elskovsdrik,
 Den fromme Gotfred lod sig dog ei rokke,
 Hvor meget hun end prøved ham at lokke.

Forgjæves hun med jordisk Vellysts Kjæde
 Vil lænke ham i Elskovs Slaveri,
 Thi som den mætte Fugl, man viser Æde,
 Kun flyver ligegyldigt den forbi,
 Af Verden mæt, han vrager Døgnets Glæde
 Og gaaer mod Himlen frem paa eensom Sti.
 Hvor mange Snarer Amor end har flettet
 Om hendes Aasyn, dog han undgaaer Nettet.

63.

Hans fromme Tanker ingen Magt kan vende
 Bort fra den Vei, som Herren for os gik.
 Hun vil ved tusind Kunster ham forblænde
 Og skifter som en Proteus for hans Blik;
 I Steen sig Elskov havde ladet tænde
 Ved Minens Leffen, Øiets Luedrik,
 Gotfred ved Herrens Hjælp er trygt beskyttet;
 Hun prøved tidt paany, men ei det nytted.

64.

Den Skjønne vented med sit Blik at tænde
 Den Kydskeste, saasnart hun paa ham saae;
 Men nu forlade Mod og Stolthed hende,
 Hun standser, vredes, kan det ei forstaae,
 Men indseer, hun sit Angreb did maa vende,
 Hvor kraftig Modstand ei hun støder paa,
 En Høvding lig, som haabløst Angreb ender
 Og mod en anden Kant sin Styrke vender.

65.

Troldqvindens Vaaben heller ikke nytter
 Mod Tancred: utilgjængelig er han,
 Hans Hjerte til en anden Stemme lytter,
 Ved hvilken han alene lokkes kan.
 Som en Gift mod en anden os beskytter,
 Saa sikkrer Elskov og mod Elskovs Brand.
 Undtagen disse To hun alle daared,
 Meer eller mindre blev hvert Hjerte saaret.

66.

Skjøndt utilfreds, at hendes skumle Planer
 Ei heelt er lykkedes, hun trøstes ved,
 At mangan herlig Helt, fra Korsets Faner
 Bortdragen, følger nu i hendes Fjed.
 Og før om Svigen Nogen Noget aner,
 Hun vil dem føre til et sikkert Sted,
 Hvor i heelt andre Lænker de skal smedes
 End disse bløde, hvori nu de ledes.

67.

Den Dag, af Gotfred fastsat var til Fromme
 For hendes Sag, ærbødigt fremtreen hun
 For ham og taled saa: „Nu er alt omme,
 O Herre! den af dig bestemte Stund,
 Og skulde min Tyran for Øre komme,
 At jeg har Tilflugt søgt paa christen Grund,
 Han vilde paa Forsvaret ivrigt drive,
 Og vanskeligere vor Gjerning blive.

68.

Før altsaa han et Nys om Sagen fanger
 Ved løse Rygter, snildt Spioneri,
 Vælg af den Heltekreds, som om dig pranger,
 I Naade nogle faa at staae mig bi!
 Thi er ei Himlen med Vanskjæbner svanger
 Og Uskylds Sag forladt, da skal jeg, i
 Mit Rige gjenindsat, som Lehn det tage
 Af dig og dig i Krig og Fred ledsage.“

69.

Saa taled hun, og hvad hun mon begjære,
 Tilsagde Drotten, bunden ved sit Ord,
 Skjøndt hendes Hast paabyrded ham den Ære
 Selv at udvælge hendes Ridderchor.
 Enhver forlangte blandt de Ti at være
 Med Heftighed, meer end sædvanlig stor;
 Medbeilerskabet sporer deres Iver
 Og dem Paatrængenhed i Bønnen giver.

70.

Men hun, som læser klart i deres Hjerter,
 Seer heri Veien til sit Maal igjen,
 Og med Skinsygens Svøbe hun dem snerter,
 Som Rytteren den stolte Gangers Lænd,
 Thi vel hun veed, at uden slige Smerter,
 Slig Kunst indslumrer Elskov og dør hen,
 Som Hestens Hurtighed og Iver slappes
 I Løbets Fart, naar ingen med den kappes.

71.

Og kjælne Blik og hulde Ord saalunde
 Sødt smilende hun spredte rundt om sig,
 At de hinanden vexelviis misunde,
 Mens Frygt med Haab omskifter idelig;
 Og Elskernes forrykte Sværm, som kunde
 Ei modstaae denne falske Maskes Svig,
 Sig lader uden Blusel blindt henrive,
 Og Drottens Alvorsord frugtløse blive.

72.

Men denne, som dem alle vilde føie
 Og upartisk saae paa det Hele ned,
 Skjændt Skam og Harme mærkede hans Øie
 Ved Riddernes forlibte Daarlighed,
 Greb, da han deres Hu ei kunde bøie,
 Et Middel til at overholde Fred
 Og bød: ved Lod skal eders Navne trækkes,
 Og i Tilfældets Magt skal Valget lægges.

73.

I Hast hvert Navn blev skrevet op og stukket
 I Urnen, hvoraf, rystede som bedst,
 De blindt uddroges. Det, som først blev trukket,
 Artemidor af Pembroks var, dernæst
 Af Urnens Indre Gerhards Navn fremdukket,
 Og efter dem blev Venzels lydt oplæst;
 Han, der som ung alvorlig var og værdig,
 Med graae Haar er forelsket og letfærdig.

74.

Og Glæden, som i fulde Pulsslag bølger,
 Med Glands i Blik og Aasyn malet stod
 Paa hine Tre, hvem saadan Lykke følger
 Paa deres Elskovsbane; derimod
 Hos Ridderne, hvis Navne Urnen dølger,
 Skinsygens Uro sig tilsyne lod,
 Mens ham de stirre paa, som Sedlen bryder,
 Og fra hvis Mund et fremmed Navn kun lyder.

75.

Guasco den Fjerde var, hvis Navn han læste,
 Og efter Rudolph, efter Uhrik, som
 Var med Vilhelm af Roussillon de næste,
 Erhard af Baiern, Franken Henrik kom.
 Rambald den Sidste var, men ei den Bedste:
 Af Elskov blind, sin Tro han bytted om
 Og sveg sin Frelser. Rækken var til Ende
 Og Haabet for de andre Ungersvende.

76.

Optændte svart af Harm og skinsyg Iver,
 Partisk og ond de kalde Skjæbnens Gud,
 Og Amor, du som Sceptret overgiver
 Til denne Gud, anklages høit af dem.
 Men som en lønlig Attraa netop driver
 Os Mennesker mod det Forbudne frem,
 En Mængde, Skjæbnen trodsende, beslutte
 I Skumringen med Pigen bort at smutte.

77.

Ved Nat, ved Dag de ville følge hende,
 Til sidste Draabe Blod for hende slaae.
 Ved halve Ord og sledske Suk behænde
 Sit Ønske selv hun gav dem at forstaae
 Og klaged snart til hiin og snart til denne,
 At uden ham derfra hun drage maa.
 Imidlertid i Jern de Ti sig klæde
 Og frem for Gotfred nu til Afsked træde.

78.

Hver Enkelt lagde vise Drot paa Sinde,
 Hvor lidet Hedningtro kan bygges paa;
 At i Fordærv man ei bør gaae iblinde,
 Men Snarerne og Farerne undgaae;
 Hans Ord dog spredes kun for alle Vinde,
 Forelskte skjønne slet, hvad Kloge spaae;
 Saa bød han dem Farvel; thi Pigen vilde
 Dem føre med paa Stand, skjøndt det var silde.

79.

Hun drager seirrig bort og med sig bringer
 Som Fanger i Triumphantog for sin Fod
 Tilbederne, mens bitter Smerte stinger
 I Hjertet dem, som hun tilbage lod.
 Da Natten vælded ud, og fra dens Vinger
 De lette Drømmesyner tause Flod,
 En Mængde, som af Amor lod sig lede,
 Fra Leiren i Armidas Spor bortrede.

80.

Eustazio først, og knap han vente kunde,
 Til Natten sænkede sin Skygge ned;
 Rastløs i bælmørk Nat, mens Alle blunde,
 Han fulgte blindt sin blinde Førers Fjed.
 Vildsomt den stille, lune Nat saalunde
 Han foer; ved første Glimt i Østerled
 Armida han og hendes Vagt opdaged
 I Borgen, hvor de havde Herberg taget.

81.

Han fløi derhen; strax Rambald Vaabnet kjendte
 Og raabte for at standse ham paa Vei:
 Hvorfor han kom, hvad her han vilde hente;
 Han svared: „Med Armida følger jeg;
 Ei bedre Hjælp end min hun har at vente
 Og større Troskab, vrager hun mig ei.“
 — „Hvo gav dig Ret, af hvem er du indbuden?“
 Saa spurgt, gjensvared han: „Af Elskovsguden.“

82.

Mig Amor, dig Fortuna hid har baaret
 Og udvalgt sig; hvis Valg er gyldigst vel?“
 Rambald gav Svar: „Godt er din Tunge skaaret;
 Dog taler du omsonst og uden Skjel,
 Og i den Kreds, som er retmæssigt kaaret
 Til Kongemøens Vagt, du tør ei selv
 Indtrænge dig.“ — „Hvem skal om Lov jeg bede?“
 Foer Ungersvenden op i hastig Vrede.

83.

Gjensvared Rambald ham: „Jeg det forbyder,“
 Og i det Samme mod Eustaz han foer,
 Eustaz, hvis Blod ei mindre heftigt syder,
 Mod ham igjen; men pludselig besvor
 Et Vink af hende, hvem hver Sjæl adlyder,
 Den nære Storm. Til Rambald disse Ord
 Hun retted: „Ven, hvor kan du derved krænkes,
 At mig en Hjælp, dig en Staldbroder skjænkes?“

84.

Er dig min Frelse kjær, hvi da forskyde
 En høist fornøden Hjælp? — Saa gik hun til
 Eustaz: „Velkommen vi af Hjertet byde
 Dig, som mit Navn, mit Liv forsvare vil;
 Saa kjær og ædel Hjælper, Gud forbyde,
 Vi stødte bort i dette Vovespil!“
 — Mens under saadan Tale frem de skrede,
 Saa mangan ny Ledsager kom tilstede.

85.

Fra Høire, Venstre her de sammen stødte
 Og skjævt ved Mødet til hinanden saae,
 Men hun Enhver med glade Miner mødte,
 Hvori Taknemlighed og Velkomst laa.
 Men da den mørke Sky nyt Dags skjær fødte,
 Og deres Flugt man blev opmærksom paa,
 Stod deres Skjæbne Gotfred klart for Øie,
 Og svære Fremtidssyn hans Hoved bøie.

86.

Mens saa han stod, et støvet Bud ham naede,
 Forpustet og med Blik, som Godt ei spaaer,
 Ret som en Mand, der os forkynder Vaade,
 Og i hvis Træk en Hjobspost skreven staaer.
 Han meldte: „Drot, Ægyptens store Flaade
 Snart over viden Hav du skue faaer.
 Ved min Mund dette Vilhelm dig bebuder,
 Som har Befaling over Genuas Skuder.“

87.

Han føied til, Forraad, som bleve bragte
 Fra Førselsskibene til Leiren op,
 Paa Hestes og Kamelers Rygge lagte,
 Var midtveis stødte paa en Fjendetrop;
 Forsvarerne nedhugne deels, deels lagte
 I Baand og Bast, undsluppen ei een Krop
 I Dalen, hvor dem faldt i Front og Flanke
 En Sværm Arabere for Rov at sanke.

88.

Og nu hos disse Horder Dristigheden
 Og Røverlysten bleven var saa stor,
 At som en Vandflød, over Diget skreden,
 De vidt omkring udbredte Vold og Mord;
 For nu at holde deres Sværd i Skeden
 Der burde sendes ud i deres Spor
 En Esquadron for Veien fri at holde,
 Som gaaer fra Syriens Strand til Leirens Volde.

89.

Fra Mund til Mund, fra Sprog til Sprog det Rygte
 Fløi gennem Leiren som en Løbeild;
 De menige Soldater svarlig frygte
 For Hungersnødens Qval, som stunder til,
 Og ei som vanlig de med Faren spøgte.
 Den vise Fører, da han seer det, vil
 Med oprømt Aasyn dem til Rette tale,
 Oplive dem og deres Frygt husvale:

90.

„I, som paa tusind Savn og Farer stødte,
 Da gjennem alle Verdensdele hid
 I fulgte mig, Guds Stridsmænd, dertil fødte
 At ende Christenhedens Trængselstid,
 Som Persiens Vaaben, Græklands Rænker mødte
 Og Bjerge, Have, Storm og Vinter strid
 Saa vel som Hungerens og Tørstens Plage
 Uskræmte trodsed, vil I nu forsage?

91.

Troer I ei Gud, hvis Haand saa klart I kjendte
 I værre Kaar, som denne Krig os bød?
 Troer I, sin Haand, sit Naadeblik han vendte
 Til Fjenden nu? Nær er den Morgenrød,
 Da I skal mindes Trængslerne som endte
 Og fromme Løfter, baarne frem i Nød,
 Indfrie med Lyst. Bevarer til det Sidste
 Det samme Mod, at ei I Lønnen miste!“

92.

Hans Ord, den glade Fred, hans Miner bære,
 Opreise mange Hjerters sunkne Mod.
 Men selv han gjemmer mange Tanker svære
 Og megen Sorg ved Hjertets dybe Rod.
 Han tænker paa, hvordan han skal ernære
 Med Hungrens Brød saa stor en Folkeflod,
 Hvordan han Flaaden skal paa Hav bekjæmpe
 Og røverske Beduiners Anfald dæmpe.

II.

EFTERRETNINGER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLE

FOR SKOLEAARET 1868—69

AF

F. C. C. BIRCH.

I. Examinær.

1. **Aarsprøven 1868** afholdtes fra 9de til 20de Juli overensstemmende med det i forrige Aars Program meddelte Schema. Efter tilendebragt Prøve opflyttedes af 6te Klases 5 Disciple 4 i 7de Kl., 5te stud. Klases 8 Disciple alle i 6te Kl., af 4de stud. Klases 10 Disciple 8 i 5te stud. Kl. og 1 i 5te Realkl., af 4de Realklasses 8 Disciple 7 i 5te Realkl., af 3die stud. Klases 9 Disciple 8 i 4de stud. Kl., 3die Realklasses 7 Disciple alle i 4de Realkl., af 2den Klases 26 Disciple 10 i 3die stud. Kl. og 12 i 3die Realkl., af 1ste Klases 10 Disciple 8 i 2den Kl.

2. **Afgangsprøven for studerende Disciple i 1868.** Ifølge Ministeriets Bestemmelse i Skrivelse af 27de Mai f. A. foretoges den skriftlige Prøve her, ligesom ved de øvrige lærde Skoler, den 23de, 25de og 26de s. M. Den mundtlige Prøve, der overværedes af Undervisningsinspecteuren og Professor Holten, afholdtes i Forbindelse med Skolens Aarsprøve i den i forrige Aars Program angivne Orden.

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

1. Udarbeidelse i Modersmaalet I (bunden Opgave): Handelsveiene imellem Ostindien og Europa fra de ældste bekjendte Tider indtil Nutiden.

2. Udarbeidelse i Modersmaalet II (fri Opgave): Hvad forstaaes ved Nødløgn og hvilken Berettigelse har dette Begreb?

3. Latinsk Stil: Naar Romerne havde undertvunget et Land med Vaaben og vilde beholde det under varigt Herredømme, sendte de gjerne 10 Sendingsmænd¹⁾ af Senatet, som med den seierrige Feltherre skulde ordne Alt og fastsætte et Regulativ²⁾ for Bestyrelsen³⁾ af Provindsen. Dette Regulativ maatte baade Provindsens Beboere og den romerske Øvrighedsperson, der hvert Aar sattes i Spidsen for dem, adlyde og det kaldtes undertiden Provindsens Lov og fik Navn af den Feltherre, der med Sendingsmændene havde forfattet det. Vi vilde gjøre dem, hvem dette Blad forelægges⁴⁾, Uret, hvis vi troede, at det var dem ubekjendt, at den ene Del af Sicilien blev gjort til romersk Provinds, da Q. Lutatius ved Seiren ved de ægatiske Øer havde endt den første puniske Krig og foreskrevet Karthagerne Fredsbetingelser, den anden, da M. Marcellus i den anden puniske Krig havde indtaget Syrakus. Men Cicero siger i de verrinske Taler, at de fleste Ting i denne Provinds bestyrede efter den Lov, som P. Rutilius med 10 Sendingsmænd havde givet. Det kan synes vanskeligt at forstaae, hvorfor her nævnes Rutilius og ikke Lutatius eller Marcellus. Men dette kommer deraf, at, da Sicilien mange Aar efter var bleven rystet af en heftig og farlig Slavekrig og hele Provindsens Tilstand forvirret, blev det overdraget Consulen P. Rutilius, som i Aaret 132⁵⁾ før Christi Fødsel havde kuet Slaverne, at fastsætte en ny Lov for Provindsen. Dog kunde P. Rutilius's Indretninger ikke forhindre, at nye Slaveuroligheder opstode omtrent 30⁶⁾ Aar senere, hvilke M. Aquilius, der var Consul A. 101⁷⁾, undertrykte.

¹⁾ Sendingsmand, legatus. ²⁾ Regulativ, formula. ³⁾ Bestyrelse, udtrykkes ved et Participium. ⁴⁾ forelægge, proponere. ⁵⁾ 132 skrives helt ud med Ord, ikke med Taltegn. ⁶⁾ 30 ligesaa. ⁷⁾ 101 ligesaa.

4. Oversættelse fra Latin paa Dansk: Duæ fuerunt apud Græcos philosophorum sectæ, quæ summum bonum in voluptate ponerent omniaque hominum studia omnesque actiones ad iucunde vivendum referri oportere censerent, Cyrenaicorum et Epicureorum. Sed Cyrenaicorum disciplina, ab Aristippo Cyrenæo, qui Socratem audiverat, profecta neque diu floruit neque magnam habuit auctoritatem litterisve valde celebrata est. Maior fuit diuturniorque Epicuri fama et auctoritas, qui in insula Samo, quo pater eius

Athenis colonus venerat, circa id tempus, quo Græciæ libertas a Philippo Macedone oppressa est, natus Athenis multos annos docuit ibique plus quam septuagenarius mortuus est. Neque tamen uterque eodem modo voluptatem interpretabatur aut eandem eius petendæ viam rationemque monstrabat. Aristippus enim voluptatem simpliciter metiebatur iucundo corporis animique sensu, qui quoque tempore perciperetur, eumque, qui beate vivere vellet, de præteritis futurisque multum cogitare vetabat. Epicurus voluptatis duplex esse genus docebat, alterum positum in motu iucundo corporis animive, alterum in quiete quadam et absentia omnis doloris, hoc autem altero voluptatis genere maxime beatam vitam contineri. Voluptatem autem omnem oriri illam quidem e corpore censebat, sed ad animum pertinere et in eo perfici atque absolvi, cum ad præsentem iucunditatis sensum et tranquillitatem adiungeretur memoria præteritarum voluptatum et spes futurorum bonorum. Epicurum ipsum tradunt modeste et frugaliter sine ulla voluptatis turpitudine vixisse frequentia amicorum discipulorumque stipatum.

5. Arithmetisk Opgave: At fremsætte de almindelige Eliminationsmetoder og at opløse Ligningerne

$$\begin{aligned}y^2 + xy &= ax \\x^2 - y^2 &= b(x - y)\end{aligned}$$

med Hensyn til x og y .

6. Geometrisk Opgave: En regelmæssig Mangekants Sideantal forudsættes givet; hvilke Størrelser (Stykker) i Mangekanten ere dermed ogsaa givne? Hvormange andre Stykker maae endvidere være givne, for at Mangekanten skal være ganske bekendt?

Hvorledes kan man af en indskreven regelmæssig Mangekants Sideantal n og dens Perimeter P finde den i samme Cirkel indskrevne regelmæssige $2n$ kants Areal A ? En regelmæssig 23 kants Perimeter er 1200 Alen, hvor stort er da Arealet af en 46 kant, som er indskrevet i samme Cirkel, og hvor stor er en af de Diagonaler i samme 46 kant, som deler den i to uregelmæssige Mangekanter med 6 og med 42 Sider?

I Bedømmelsen af de enkelte Prøver deltog med vedkommende Skolens Lærere: Undervisningsinspec-teuren Conferentsraad Madvig i dansk Stil, skriftlig og mundtlig Latin samt Historie, Professor Holten i Mathematik og Naturlære.

Prøvens Udfald vil sees af omstaaende Liste:

Candidaternes Navne.	Points i de fem Fag. som afsluttes i 6te Kl.		
		Dansk Stil I.	Dansk Stil II.
1. O. N. Glarboe (opt. i 4. Kl. 1863; 19 ³ / ₄ Aar gl.)	39	Ug. - ¹ / ₃	Mg. - ¹ / ₃
2. A. Riber (opt. i 5. Kl. 1863; 18 ³ / ₄ Aar gl.)	37	G. + ¹ / ₃	G.
3. H. C. V. Køster (opt. i 2. Kl. 1860; 19 ³ / ₄ Aar gl.)	34	G.	Mg. - ¹ / ₃
4. F. R. H. B. Bruun (opt. i 4. Kl. 1863; 19 ¹ / ₄ Aar gl.)	36	Mg. - ¹ / ₃	G. + ¹ / ₃
5. M. H. Grabow (opt. i 2. Kl. 1860; 19 ³ / ₄ Aar gl.)	35	Mg.	G. - ¹ / ₃
6. M. C. Greve Krag-Juel-Vind-Frijs, Privatist.	37	G.	G. - ¹ / ₃

3. Realafgangsprøven af lavere Grad i 1868 foretoges samtidig med Skolens Aarsprøve.

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet I: De lundske Erkebiskoppers Forhold til de danske Konger.

2. Udarbejdelse i Modersmaalet II: Er det altid en god Gjerning at give Almisse?

3. Regneopgave I: En Mand kjøber af en vis Vare 792 Pd. (Handelsvægt), som han imidlertid efter et Aars Forløb atter sælger saaledes, at han faaer 5 Mk. 10 Sk. for hvert Pd. (Medicinalvægt). Naar han nu ved dette Salg taber 3,2 pCt., og 3 Pd. Handelsvægt er lig 4 Pd. Medicinalvægt, hvormeget rigere vilde han da have været, hvis han istedenfor at gøre denne Handel havde sat Værrernes Indkjøbspris paa Rente til 4 pCt.?

Afgangsexamen 1868.

Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Hoved- karakter.	Points.	Hebraisk.
Ug.	Ug.	Mg. $+\frac{1}{2}$	Ug.	Mg.	<i>Første Karakter.</i>	78	Ug.
Ug. $-\frac{1}{3}$	Mg. $+\frac{1}{2}$	Mg. $+\frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$	Mg. $-\frac{1}{3}$	<i>Første Karakter.</i>	69	Mg.
G. $+\frac{1}{2}$	G. $+\frac{1}{2}$	G. $+\frac{1}{2}$	G. $-\frac{1}{3}$	Mg. $+\frac{1}{3}$	<i>Anden Karakter.</i>	62	G.
Mg.	Mg. $+\frac{1}{2}$	G. $+\frac{1}{6}$	Tg. $+\frac{1}{2}$	Mg.	<i>Anden Karakter.</i>	62	G.
G. $+\frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{2}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	G.	<i>Anden Karakter.</i>	54	"
Mg. $-\frac{1}{6}$	Mg.	Mg.	G. $+\frac{1}{3}$	G.	<i>Anden Karakter.</i>	54	"

4. **Regneopgave II:** Dersom man sætter 37256,5 Francs paa Rente og Renten Rente til 4 pCt. aarlig, og en Franc er lig 2 Mk. 2,2 Sk., hvormange Tdr. Land til 82 Rd. 2 Mk. 1 Sk. pr. Td. har man da efter $15\frac{1}{4}$ Aars Forløb Raad til at købe?

I Censuren deltog udenfor Skolens Lærerpersonele: Pastor Gad i Historie, Pastor Baadh i Tydsk, Cand. juris Jespersen i Geographi og Civilingenieur Müller i Mathematik.

Til Prøven havde med Skolens Samtykke indstillet sig T. O. Harries (født d. 13de August 1852, optagen i 4de Klasses Realafdeling d. 23de August 1865), der bestod samme med følgende Specialkarakterer:

Dansk Mg., Dansk Stil Mg., Historie Mg., Geographi G., Arithmetik med praktisk Regning Mg., Geometri G., Tydsk Mg., Naturhistorie Mg., Skrivning og Tegning Mg. (ialt 59 Points.)

4. Halvaarsprøven 1869. Den skriftlige Del af denne Prøve foretoges den 5te og 6te Februar og bestod i dansk og latinsk Stil, latinsk Version og matematisk Udarbeidelse for 7de Klasse; dansk, tydsk og latinsk Stil samt latinsk Version for 6te Klasse; tydsk og latinsk Stil, fransk og latinsk Version for 5te stud. Klasse; dansk og tydsk Stil, fransk Version og Regning for 5te Realklasse; dansk, tydsk og latinsk Stil, fransk og latinsk Version for 4de stud. Klasse; dansk og tydsk Stil, fransk Version og Regning for 4de Realklasse; dansk og latinsk Stil, latinsk Version og Regning for 3die stud. Klasse; dansk Stil, tydsk Version og Regning for 3die Realklasse; dansk Stil, tydsk Version og Regning for 2den og 1ste Klasse. Den mundtlige Prøve, ved hvilken Rector alene var Censor, afholdtes fra 9de til 12te s. M. Gjenstandene for den vare: i 7de Klasse Historie, i 6te Klasse Fransk og Græsk, i 5te og 4de stud. Klasse Græsk, i 5te og 4de Realklasse Mathematik, i 3die stud. Klasse Fransk, i 3die Realklasse Engelsk, i 2den Klasse Latin, i 1ste Klasse Historie.

II. Disciplene.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 102. Af disse bleve foruden de foranævnte 5 studerende Disciple og 1 Realdiscipel, der

efter bestaaet Afgangsprøve overgik henholdsvis til Universitetet og til andre Livsstillinger, endnu 10 andre udmeldte af Skolen dels før det nye Skoleaars Begyndelse dels i Løbet af samme, nemlig: J. G. Warburg af 6te Klasse, F. C. C. Cetti, N. P. Larsen og H. Dessau af 5te Realklasse, P. Haas, C. B. Fahnøe, H. C. Meisner og J. S. Meyer af 4de Realklasse, C. F. T. Liisberg af 3die Realklasse og H. S. Dessau af 1ste Klasse. 1 Discipel, O. R. Boeck, afgik ved Døden. Derimod ere 11 nye optagne (af hvilke imidlertid 1 i Aarets Løb atter udmeldtes), saa at Skolen, hvis største Discipeltal iaar har været 103, for tiden tæller 96 Disciple (55 indenbyes og 41 udenbyes), der efter Censuren for Mai Maaned ere ordnede i de forskjellige Klasser saaledes, som efterstaaende Liste udviser. Ved de nyoptagne er Fædrenes Stilling og Opholdssted angivet i Parenthes.

VII Klasse.

1. G. L. Jespersen. 2. S. H. L. Jacobsen.
3. A. Dybdal. 4. A. P. H. Birch. 5. J. C. Thorborg.
6. J. L. Busch. 7. R. C. Ekeroth.
8. N. C. M. Schandorff. 9. C. M. Jespersen.
10. H. V. J. O. Johannsen. 11. A. E. Rosendahl.
12. C. A. J. Neergaard.

VI Klasse.

1. H. E. A. Køster. 2. O. Høegh-Guldberg.
3. L. F. Schmidt. 4. E. Maar. 5. N. P. Schouenborg.
6. T. Schou. 7. P. Rosenstand. 8. F. B. Petersen.
9. J. B. Krarup-Hansen (Subrector K.-H. i Fredericia).

V stud. Klasse.

1. L. O. Faber.
2. G. P. B. Wittrup.
3. A. Therkelsen.
4. J. Schou.
5. P. D. J. Müller.
6. A. S. S. Steenberg.
7. M. M. Anchersen.

V Realklasse.

1. V. L. Jespersen.
2. A. H. Secher.
3. S. Bjerre.
4. C. J. K. Nielsen.
5. V. Søltøft.
6. A. C. Ekerøth.
7. O. P. Momme.
8. F. Hoë.
9. S. A. Fog.
10. M. Nathansen.

IV stud. Klasse.

1. A. Jensen.
2. H. F. J. E. Høyer.
3. C. Müller.
4. C. J. Ø. Mørch.
5. H. P. F. Busch.
6. P. H. Mørch.
7. M. J. Jørgensen.
8. E. A. C. Jessen.

IV Realklasse.

1. A. T. Schmidt.
2. V. R. Madsen.
3. C. A. Iversen.
4. C. P. Sveistrup.
5. T. Krohn.

III stud. Klasse.

1. J. F. Schjøtt.
2. H. J. Bang.
3. J. A. Nielsen.
4. J. Cohn.
5. H. Nielsen.
6. B. Nathansen.
7. P. F. C. Scholten.
8. L. J. M. Fahnøe.
9. J. N. Meyer.

III Realklasse.

1. C. C. Thomsen.
2. F. R. V. Lotz.
3. T. Fog.
4. V. Cohn.
5. J. C. Monberg.
6. F. R. A. Franck.
7. T. Soele.
8. C. J. Crone (Kammeraad C. i Horsens).
9. N. G. S. Fischer.
10. K. M. Stegmann.
11. L. A. Plesner.
12. A. Gottlieb.
13. V. Philippsen.
14. F. G. Müller.

II Klasse.

1. O. Sparre. 2. C. M. M. Ussing (Pastor U. i Horsens). 3. A. E. Mazanti. 4. L. V. Kolding. 5. J. P. Sørensen. 6. P. J. N. Madsen. 7. C. L. T. Strange. 8. A. C. Lillienskjold. 9. J. T. Richter. 10. H. T. Fussing. 11. C. F. H. H. Risom. 12. A. T. Kraul (Slagtermester K. i Horsens). 13. A. A. C. Nors. 14. H. V. C. G. Thomsen. 15. P. M. V. Berg (Stedfader Gjestgiver Svensson i Kolding).

I Klasse.

1. A. H. Faber (Pastor F. i Horsens). 2. A. Helms (Apotheker Cancelliraad H. i Horsens). 3. C. H. F. Schmidt (Photograph S. i Horsens). 4. W. C. Crome (Consul C. i Horsens). 5. L. P. Abildgaard. 6. J. C. Hansen (Kjøbmand H. i Horsens). 7. P. Krohn.

I Anledning af en fra Statsrevisionen fremkommen Udtalelse om den mulige Grund til, at de lærde Skolers Freqvents i Løbet af de to sidste Aar er kjendelig aftagen, tilskrev Ministeriet mig ved Circulaire af 21de April d. A. saaledes:

„Den Omstændighed, at Discipeltallet i de lærde Skoler, efterat det i 1864—65 havde udgjort 1517, i 1865—66 1518, i 1866—67 1502, i 1867—68 kun udgjør 1424, har forekommet Statsrevisionen, som har opgivet disse Freqventstal, at fortjene Opmærksomhed, da det ligger nær at sætte denne Aftagen i Freqventsen i Forbindelse med den i 1865 skete Forhøielse af Skolepengene og Indskrænkning i Fripladsernes Antal, og den har derfor begjært en Udtalelse af Ministeriet.

Skjøndt der neppe endnu kan være vundet nogen tilstrækkelig begrundet Erfaring i saa Hensende, og Ministeriet i ethvert Fald

maa ansee det for afgjort, at Forhøielsen af Skolepengene har bragt Skolefonden en ikke ubetydelig Indtægtsførelse, som efterhaanden vil blive større, naar Indskrænkningen af Fripladserne i alle Skoler er gennemført, saaledes at Beneficiernes Antal udgjør $\frac{1}{6}$ af Discipeltallet istedenfor $\frac{1}{3}$, maa Ministeriet dog, for fuldstændig at besvare Bemærkningen af Statsrevisionen, ansee det for ønskeligt fra enhver Skole især at modtage en Oversigt over Skolens Discipelfrevents i Løbet af de sidste 10 Aar, altsaa fra 1859—60 til 1868—69, begge inclusive, saaledes at der til Udgangspunkt for denne vælges Discipeltallet den 23de August i hvert Aar.

Idet Man anmoder Hr. Professoren om at meddele en saadan Oversigt, vilde Man tillige gjerne modtage de Bemærkninger, hvortil De efter Statsrevisionens Udtalelse maatte med Hensyn til den ved Skolen gjorte Erfaring finde Dem foranlediget.“

I Medfør af denne Skrivelse indsendte jeg under 27de s. M. efterstaaende Oversigt over Skolens Discipelfrevents i de sidste 10 Aar.

Skoleaar	1859—60	1860—61	1861—62	1862—63	1863—64
Discipeltal den 23de August	120	118	114	96	100

Skoleaar	1864—65	1865—66	1866—67	1867—68	1868—69
Discipeltal den 23de August	106	108	108	105	102

Indsendelsen af denne Liste ledsagede jeg med følgende Bemærkninger:

„Aarsagerne til Frequentensens vel ikke stadige, men dog i det Hele overveiende Aftagen her i Skolen maae vistnok fornemmelig

søges dels i Almindelighed i Tidsaandens efterhaanden mere realistiske Retning i Forbindelse med den i og for sig neppe ubegrundede, i ethvert Fald almindelige Antagelse, at den studerende Vei i udvortes Hensende ikke frembyder de samme Fordele nu som tidligere, dels i forskjellige stedlige Omstændigheder, saasom at Undervisningen i Horsens Borgerskole i Begyndelsen af det paa-gjældende Tidsrum undergik en heldig og gennemgaaende Reform, og at der i Nabobyen Veile siden 1865 har bestaaet en Privatskole med det Formaal at gjøre det muligt for dem af Byens Indvaanere, der ønske at lade deres Sønner studere, at beholde disse hjemme til Confirmationsalderen.

Ved Siden heraf skal jeg dog ikke lade ubemærket, at Discipelfrekwentsens Statistik her ved Skolen for de sidste 5 Aar frembyder enkelte andre Resultater, der synes at tyde hen paa, at ogsaa den i 1865 indtraadte Forhøielse af Skolepengene har øvet en noget svækkende Indflydelse paa Skolesøgningen, navnlig i nederste Klasse. Ved en Sammenligning mellem det nærmest foregaaende og indeværende Skoleaar med Hensyn til Tilgangen af nye Disciple i samtlige Klasser og Frekwentsen i 1ste Klasse viser det sig, at der i 1864—65 ere optagne ialt 32 nye Disciple, iaar hidtil kun 11, og at Discipeltallet i 1ste Klasse, der i hint Aar var 23, iaar kun er 8. Skjøndt jeg nu i fuldkommen Overensstemmelse med Ministeriets Udtalelse maa ansee den Tid, der er forløben siden Skolepengenes Forhøielse, for altfor kort til, at Virkningerne af Forandringen tilstrækkelig kunne kjendes og bedømmes, skal jeg dog med Hensyn til Spørgsmaalet i Almindelighed allerede nu tillade mig at udtale min Formening om det Ønskelige i, at der ved Skolepengenes Fastsættelse toges noget Hensyn til Undervisningens forskjellige Trin, da det er vitterligt, at Forældre, der ikke finde de nuværende Skolepenge for høie, hvor Talen er om de øverste Klasser og selv om Mellemklasserne, derimod krympe sig ved at betale det Samme for deres Sønners Undervisning i Begynderklasserne. For 1ste og 2den Klasse vilde jeg foreslaae 36 Rd., for de 3 følgende Klasser 48 Rd., for 6te og 7de Klasse 60 Rd. aarlig (henholdsvis 3 Rd., 4 Rd. og 5 Rd. maa-nedlig). Den baade i vore Privatskoler og andensteds vundne Erfaring berettiger til at antage, at dette System paa en Gang vilde vise sig hensigtsvarende med Hensyn til Indtægt for Skolekassen og derhos virke til, at Undervisningen navnlig i de lavere Klasser vilde blive benyttet i større Omfang end det i alt Fald her ved Skolen i de sidste fire Aar har været Tilfældet.“

III. Lærerpersonalet.

Under 12te September 1868 blev Adjunct V. J. S. Bisted allernaadigst beskikket til Sognepræst for Tødsø og Erslev Menigheder i Aalborg Stift.

Under 27de November s. A. blev cand. philos. S. A. T. W. N. Lüth constitueret til Lærer ved Skolen.

IV. Undervisningen.

1. Paa Grund af den vedholdende stærke Varme i Sommeren 1868 blev ifølge Ministeriets Bestemmelse i Skrivelse af 15de August s. A. Sommerferien forlænget med en Uge, saa at Undervisningen i det nye Skoleaar først begyndte den 31te August.

2. De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de enkelte Lærefag vil sees af efterstaaende Tabel, paa hvilken A og B ved VII Klasse betegner henholdsvis ældste og yngste Afdeling, S og R ved III, IV og V Klasse studerende Disciple og Realdisciple, F overalt de Timer, i hvilke enten forskellige Klasser eller Afdelinger af saadanne have fælleds Undervisning. I Beregningen af Summen af de ugentlige Timer ere VII Klasses Fællestimer regnede dobbelt.

Fagene.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Summa.
			S. F. R.	S. F. R.	S. F. R.		A. F. B.	
Dansk	6	5	2 1	2 1*	2 1*	2	2	26
Tydisk	5	4	2	2 2	2 2	2	„	21
Fransk	„	„	5	3	3	4	2	19
Engelsk	„	„	4	3*	3*	„	(2) 2(2)†)	14
Latin	„	6	8	8	9	9	10	60
Græsk	„	„	„	5	5	5	6	27
Hebraisk	„	„	„	„	„	„	2	2
Religion	3	2	2	2	1 1	2	1	15
Historie	4	4	3	3 2	4 3	3	1 2	31
Geographi	3	2	2	2 2*	2 2*	2	„	17
Arithm. og Geom.	„	„	„	4	3 2	3	4 4	20
Regning	4	4	4 1	2*	2*	„	„	17
Geom. Tegning	„	„	„	2*	2*	„	„	4
Naturlære	„	„	„	„	„	„	3 3	6
Naturhistorie	3	2	2	2	2 1	2	„	14
Skrivning	4	3	2	1 1*	1*	„	„	12
Tegning	2	2	2	2*	2*	„	„	10
Sang	1	2	2	2	2	2	2	15
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	16
Ialt ugentl. Timer	37	38	38 36	38 37	38 37	38	39 39	

Under 18de August f. A. approberede Ministeriet efterstaaende Fag- og Timefordeling mellem Lærerne:

1. Rector: Dansk Stil, Latin og Græsk i VII Klasse 17 Tim.
2. Overlærer Ekeroth: Mathematik i IV—VII Klasse, geometrisk Tegning i IV og V Realkl., Naturlære i VII Kl. 28 —

†) 7de Klasses Deling i Engelsk gjælder kun for de tre Maa-
neder fra 23de August til 22de November.

3. Overlærer Thornam: Latin i IV og V Kl., Græsk i VI Kl., Engelsk i IV og V Realkl. samt i VII Kl. 27 Tim.
4. Overlærer Bøggild: Latin i II, III og VI Kl., Græsk i IV og V Kl. 33 —
5. Adjunct Schmidt: Geographi i II—VI Kl., Regning i I—III Kl. samt i IV og V Realkl. 27 —
6. Adjunct Jørgensen: Historie i III—VII Kl., Naturhistorie i III—VI Kl. 30 —
7. Adjunct Bisted: Fransk i III—VII Kl., Engelsk i III Realkl., Naturhistorie i I og II Kl. 26 —
8. Adjunct Bruun: Tydsk i I—VI Kl., Geographi i I Kl. 24 —
9. Adjunct Müller: Dansk og Historie i I og II Kl., Hebraisk i VII Kl. A, Skrivning i I—IV Kl. og i V Realkl. 32 —
10. Adjunct Herskind: Dansk i III—VII Kl., Religion i samtlige Klasser 25 —
11. Timelærer Nielsen: Tegning i I—III Kl. samt i IV og V Realkl. 8 —
12. Syngelærer Rasmussen: Sang i hele Skolen 6 —
13. Toldassistent Atterup: Gymnastik i hele Skolen 6 —

Da Adjunct Bisted den 24de September f. A. fra-
traadte sine Functioner ved Skolen, bleve hans Lærefag
med Ministeriets Samtykke midlertidig fordelte saaledes,
at Overlærer Thornam overtog Engelsk i III Real-
klasse, Adjunct Jørgensen Naturhistorie i II Klasse

og Adjunct Herskind Naturhistorie i I Klasse; hele den franske Undervisning paatog Oberst de Chabert sig velvilligt at besørge. Den 3die December tiltraadte cand. philos. Lüth sin Lærerpost ved Skolen og overtog Fransk i III—VII Klasse, Engelsk i III Realklasse og Historie i IV og V Realklasse, ialt 26 Timer, hvorimod Adjuncterne Jørgensen og Herskind beholdt den af dem under Vacancen besørgede Undervisning i Naturhistorie, henholdsvis i II og I Klasse.

3. Efter hvad derom var indstillet, bifaldt Ministeriet under 24de Juni f. A., at Matzens danske Læsebog for Mellemklasserne og de høiere Klasser i Borger- og Almueskoler fra dette Skoleaars Begyndelse indførtes til Brug ved Undervisningen i Dansk i 1ste Klasse og efterhaanden opad i 2den og 3die Klasse istedenfor P. Hjorts „den danske Børneven“.

4. Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskjellige Fag og Klasser:

Dansk.

I Kl. Matzens Læsebog (3die Udg. S. 5—30, 70—138, 138—146, 148—158, 166—177) er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og sproglig Analyse. Af samme Bog ere 11 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst indtil Ordstillingen, med Forbigaaelse af endel Anmærkninger. 3 Stile ere skrevne om Ugen (ialt 104) og have bestaaet i Dictat, Oversættelse fra Tydsk og Gjengivelse af en Fortælling. — II Kl. Hjorts Børneven (7de Udg. S. 195—298, 313—343) er benyttet paa samme Maade som i foregaaende Klasse. Af Skouboe's „Udvalgte Digte til Udenadslæren“ ere

17 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst og repeteret. 2 Stile ere skrevne om Ugen (ialt 74) og have afvejlende bestaaet i Dictat, Gjengivelse af en Fortælling, Oversættelse fra Tydsk og grammatikalske Øvelser. — III Kl. Hjorts Børneven (S. 416—462, 467—475) er benyttet paa samme Maade som i de to foregaaende Klasser. Af Skoubøe's „Udvalgte Digte til Udenadslæren“ ere 6 Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig (ialt 34) af fortællende og beskrivende Indhold. Desuden have Realdisciplene af denne Klasse særlig læst Stykkerne i Hjorts Læsebog fra S. 380—416 og fra 491—511. — IV Kl. Hammerichs „Danske og norske Læsestykker“ er benyttet til Oplæsning og Analyse. Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Dorphs Omrids. 5 Digte ere lærte udenad. 33 Stile. — V Kl. Hammerichs „Danske og norske Læsestykker“ samt udvalgte Stykker af Holberg, Heiberg, Hertz og Hostrup ere benyttede til Oplæsning. I een ugentlig Time ere Disciplene skiftevis øvede i Recitation af selvvalgte, udenadlærte Digte. Dorphs nordiske Mythologi repeteret. 28 Stile. Realdisciplene i denne og foregaaende Klasse have desuden i een ugentlig Fællestid benyttet Hammerichs „Danske og norske Læsestykker“ til Oplæsning og Analyse samt særlig skrevet 17 Stile. Paa Grundlag af Tregders Mythologi have de faaet gennemgaaet de vigtigste Stykker af Grækernes og Romernes Gudelære. — VI Kl. Den danske Literaturs Historie indtil Ewald er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog. Til Læsning er benyttet udvalgte Stykker af Poul Møller, Heiberg, Hertz, Hostrup og Andersen; tillige er meddelt forskellige

Prøver af den ældre Literatur (Arrebo, Wadskjær, Bredal, C. D. Biehl, Tode og P. A. Heiberg). 17 Stile. I sidste Halvaar er tillige anstillet Øvelser i mundtligt Foredrag. — VII Kl. Med Benyttelse af Thortsens Haandbog er den danske Literaturs Historie gennemgaaet og oplyst ved Læsning af forskjellige Forfatteres Skrifter. I Skoleaarets sidste Halvdel ere nogle Timer anvendte til at læse og forstaae Svensk, hvortil Hammerichs „Svenske Læsestykker“ have været benyttede. 12 skriftlige Udarbejdelser.

Tydsck.

I Kl. Banks Læsebog, 1ste Del S. 14—53, 68—91 og 99—141. Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste af Formlæren. Omtrent 54 Stile, dels Dictat af et iforveien gennemgaaet Stykke, dels grammatikalske Øvelser. — II Kl. Banks Læsebog, 1ste Del S. 193—205, 238—270 og 279—312. En Time om Ugen er anvendt til Retroversion, paa hvilken Maade omtrent 12 Sider af Læsebogen ere gennemgaaede. Af Bruuns Grammatik er Formlæren læst noget udførligere end i 1ste Klasse. Omtrent 33 Stile af samme Art som i den foregaaende Klasse. — III Kl. Hjorts Læsebog S. 21—73; af Banks Læsebog, 1ste Del, 28 Smaadigte (S. 1—13). Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste saavel af Formlæren som af Syntaxen. Til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsck er benyttet Povelsens tydske Læsebog, hvoraf paa denne Maade er gennemgaaet S. 2—29. 20 Stile. — IV Kl. Hjorts Læsebog S. 291—336; af Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“ de med Stjerne betegnede Stykker indtil Ro-

mantikerne (ialt 21 Nummere), hvorved der er blevet meddelt korte literaturhistoriske Oplysninger. Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste af Formlæren og Syntaxen; nogle korte lexikalske Bemærkninger om Præpositioner, Adverbier og Conjunctioner ere læste efter Manuscript. Povelens tyske Læsebog (S. 33—67) har været benyttet til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 22 Stile. Realdisciplene have desuden af Hjorts Læsebog læst S. 21—73 og 134—194. — V Kl. Hjorts Læsebog S. 361—446; af Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“, sidste Halvdel, ere 34 Digte læste, hvorved der, ligesom i foregaaende Klasse, er blevet meddelt korte literaturhistoriske Bemærkninger. Desuden har i Regelen hver Discipel en Gang om Maaneden opgivet et eller andet paa egen Haand læst Stykke af en lettere Forfatter. Bruuns Grammatik og Orddannelseslære med Forbigaaelse af det mindre Vigtige. De i forrige Klasse læste lexikalske Bemærkninger om Præpositioner, Adverbier og Conjunctioner ere repeterede. Povelens tyske Læsebog (S. 71—104) er benyttet til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 20 Stile. Realdisciplene, der forøvrigt have læst de samme Pensa, som de studerende Disciple, opgive til Afgangsprøven Hjorts Læsebog S. 21—173, 186—194 og 372—414. — VI Kl. Hjorts Læsebog S. 526—620; af Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“ ere alle de Digte læste, som ikke have været læste i 4de og 5te Klasse. Desuden har sædvanlig hver Discipel en Gang om Maaneden opgivet et paa egen Haand læst Stykke af en eller anden tydsk Forfatter. Bruuns Grammatik og Orddannelseslære med Forbi-

gaaelse af det mindre Vigtige. Endel lexikalske Bemærkninger om beslægtede Ord ere læste og repeterede. En kort Oversigt over de mere bekendte tyske Digtere og deres vigtigste Værker er læst efter Manuscript. Lassens Opgaver til tyske Stile (S. 244—286) have været benyttede til mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 18 Stile.

Fransk.

III Kl. Borrings Læsebog for Begyndere S. 1—56, 62—69 og 85—89. Efter Pios Grammatik ere de regelmæssige Former lærte samt de almindeligste af de uregelmæssige. 15 Stile. — IV Kl. Borrings Læsebog for Begyndere S. 103—155. Af Pios Grammatik er Formlæren læst og repeteret, saaledes at Størstedelen af det i forrige Klasse Forbigaaede er medtaget. 15 Stile. — V Kl. Borrings *Album littéraire* S. 38—51, 92—100, 143—160, 218—234, 252—261 og 365—370. Efter Pios Grammatik er af Syntaxen læst § 1—28, 45—48 og 61—83. 20 Stile. — VI Kl. Borrings *Etudes littéraires* S. 10—20, 46—84, 160—166, 249—261, 343—362, 379—390 og 426—429. Sammes *Album littéraire* S. 193—205, 280—297, 315—323 og 338—356. En Time ugentlig er anvendt dels til Oversættelse fra Bladet efter Lassens Extemporallæsning dels til Extemporalstile. Af Ingerslevs Grammatik ere Syntaxen og enkelte Partier af Formlæren repeterede. 22 Stile efter Lassens Opgaver. En Gang om Maanedn har hver Discipel opgivet et paa egen Haand læst Stykke af en eller anden fransk Forfatter. — VII Kl. Af *Nouvelles genevoises: L'héritage* og *La*

peur; Racines *Iphigénie*; Molières *Les femmes savantes*. Desuden ere et Par Noveller af P. Mérimée forelæste. Af og til mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Fransk efter Lassens Stiløvelser samt Extemporalstile.

Engelsk.

III Realkl. Repps *English stories* S. 1—34. Det Vigtigste af Formlæren efter Mariboers Grammatik. Af Listovs Elementarbog ere Stykkerne 11—17 gennemgaaede dels mundtlig dels i Stile, af hvilke ere skrevne 21. — IV og V Realkl. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling S. 1—60, 98—155, 170—177. Mariboers Grammatik. 39 Stile. Mundtlig Øvelse i Oversættelse fra Dansk til Engelsk efter Ankers Parleur. — VII Kl. B. Listovs Læsebog, 1ste Afdeling; Coopers *The Spy* S. 1—40 (Tauchn.). Mariboers Grammatik. — VII Kl. A. Coopers *The Spy* S. 42—80. Mariboers Grammatik repeteret.

Latin.

II Kl. Af Borgens Læsebog er udtogsvis læst 1ste og 2det Afsnit samt 3die Afsnit Nr. 21—33 (Nr. 32 forbigaaet); desuden af 5te Afsnit de 26 første Fabler. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Bøininglæren. — III Kl. Borgens Læsebog, 3die Afsnit Nr. 32 og 34—40 samt hele 4de Afsnit udtogsvis; af 5te Afsnit Fablerne 27—60, af 6te Afsnit Nr. 1—53 og af 7de Afsnit Nr. 1, 3, 5, 6, 10—12, 14, 15, 17—22, 24, 25, 27—29, 32, 34, 36. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Formlæren samt det for denne Klasse bestemte Udvalg af Syntaxens Regler. 70 Stile.

5 Versioner. — IV Kl. Jacobs's og Dörings „Lateinisches Elementarbuch“, 2det Bind S. 1—19 og S. 42—48; 1ste og 2den Bog af Cæsars Gallerkrig. Af Madvigs Sproglære Formlæren og de vigtigste Regler af Ordføiningslæren. 72 Stile, 10 Versioner. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin efter Ingerslevs Materialier. — V Kl. 3die Bog af Cæsars Gallerkrig; Sallusts Jugurtha; af Ovids Forvandlinger Deucalion, Niobe, Ceyx og Alcyone. Madvigs Sproglære. 70 Stile, 10 Versioner. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin efter Ingerslevs Materialier. — VI Kl. Livius's 4de Bog; Ciceros Taler mod Catilina. Madvigs Sproglære. Af og til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin. 63 Stile, 9 Versioner. — VII Kl. Livius's 4de Bog; Ciceros Taler for Digteren Archias og for Milo; Sammes 1ste Bog om Pligterne; 4de Bog af Virgils Æneide; 3die Bog af Horats's Oder og 2den Bog af Sammes Breve med *ars poetica*. En Gang om Ugen cursorisk Læsning efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere. Det ældre Hold af Disciplene har desuden repeteret: Livius's 2den og 3die Bog; 1ste Bog af Tacitus's Annaler; Ciceros Taler mod Catilina; Sammes 3die Bog om Pligterne; Qvintilians 10de Bog; de 3 første Bøger af Virgils Æneide; Catuls Digte efter Madvigs Udvalg; 1ste Bog af Horats's Breve. Madvigs Sproglære repeteret. Bojesens romerske Antiquiteter læste udtogsvis, af det ældre Hold tillige Tregders latinske Literaturhistorie. En Gang om Ugen mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Latin. 65 Stile samt 2 frie Udarbejdelser over Opgaverne: 1. *Nar-*

rentur breviter res, quæ tertio libro historiarum T. Livii continentur. 2. De patriciorum et plebeiorum in republica Romanorum discrimine. En Version hver Maaned.

Græsk.

IV Kl. Bergs Læsebog, 3die Udg., S. 1—43 med Forbigaaelse af nogle faa Exempler. Af Tregders Formlære det Vigtigste af Lydlæren og Bøiningslæren. — V Kl. Bergs Læsebog, 2den Afdeling, 2den Udg., S. 1—33; Xenophons Anabasis, 3die Bog. Tregders Formlære. Madvigs Ordføiningslære benyttet til Henviisning. Af Tregders Mythologi de 3 første Kapitler. — VI Kl. Herodots 1ste Bog; Iiadens 20de Bog. Tregders Formlære. De vigtigste Regler af Madvigs Ordføiningslære. Tregders Mythologi, 4de Kapitel. — VII Kl. Xenophons Erindringer om Sokrates, 4de Bog; Platons Kriton; Isokrates's Panegyrikos; Iiadens 19de og 20de Bog. Det ældre Hold Disciple har desuden repeteret: Herodots 7de og 8de Bog; Platons *Apologia Socratis*; Demosthenes's 1ste Tale imod Philip; Iiadens 15de, 17de og 18de Bog; Tregders Anthologi, 2det og 3die Afsnit. Grammatiken og Tregders Mythologi repeterede. Bojesens Antiquiteter og Tregders Literaturhistorie udtogsvis læste af det ældre Hold.

Hebraisk.

VII Kl. A. Genesis. Whittes Sproglære.

Religion.

I Kl. Af Luthers Katechismus: De ti Bud, Troen, Fadervor og Sacramenterne. Balslevs Bibel-

historie. 14 Psalmer ere lærte udenad. Endel Tid er anvendt til Bibellæsning, hvorved Johannes's Evangelium og Apostlenes Gjerninger ere gennemgaaede, og Disciplene øvede i at opsøge citerede Skriftsteder i det nye Testament. — II Kl. Balslevs Forklaring § 1—44 (indtil Synden). Efter Assens's Bibelhistorie den jødiske Historie fra Abraham til Saul. 6 Psalmer. — III Kl. Balslevs Forklaring § 45—82 (fra Synden til tredie Troesartikel). Efter Assens's Bibelhistorie den jødiske Historie fra Saul indtil Enden. 6 Psalmer. — IV Kl. Balslevs Forklaring § 78—105 (fra Christi Gjerning til Daabens Sacrament). Efter Assens's Bibelhistorie den evangeliske Historie. 5 Psalmer. — V stud. Kl. Balslevs Forklaring § 106—115 (Sacramenterne); det Foregaaende repeteret indtil tredie Troesartikel. Efter Assens's Bibelhistorie: Apostlenes Gjerninger og Udsigten over det nye Testaments Skrifter samt Repetition af den jødiske Historie. — V Realkl. har i 1 ugentlig Fællestid deltageret i Undervisningen i Troeslære. — VI Kl. Repetition af den christelige Troes- og Sædelære efter Balslevs Forklaring, — af den jødiske og evangeliske Historie, Apostlenes Gjerninger samt Udsigten over det gamle og nye Testaments Skrifter efter Assens's Bibelhistorie. — VII Kl. Marci Evangelium og Pauli Brev til Philippen-serne ere gennemgaaede efter Grundtexten og benyttede som Grundlag for Samtaler over de vigtigste christelige Troessandheder.

Historie.

I Kl. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog. — II Kl. Den nyere

Tids Historie efter samme Lærebog. — III Kl. Repetition af hele Verdenshistorien efter samme Lærebog. — IV stud. Kl. Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog samt Danmarks, Norges og Sverigs Historie efter Thrige. — IV Realkl. Danmarks Historie til 1814 efter Thrige. — V stud. Kl. Den nyere Historie efter Blochs Lærebog samt Danmarks, Norges og Sverigs Historie siden Unionen efter Thrige. — V Realkl. Verdenshistorien repeteret efter Kofods fragmentariske Lærebog; Danmarks Historie efter Thrige. — VI Kl. Oldtidens Historie efter Thrige (det Geographiske efter Königsfeldt). — VII Kl. Oldtidens Historie efter Thrige, Middelalderen og den nyere Tid indtil 1660 efter Bloch og Thrige. Det ældre Hold Disciple har desuden repeteret den nyere Tids Historie fra 1660 til Nutiden.

Geographi.

I Kl. Europas Geographi efter Thriges mindre Lærebog. — II Kl. Hele Geographien efter samme Lærebog. — III Kl. Velschows Lærebog fra Spanien til Asien. — IV stud. Kl. Asien efter Velschow og — for den gamle Geographies Vedkommende — Königsfeldt. — V stud. Kl. Afrika, Amerika og Australien efter Velschow samt Afrikas gamle Geographi efter Königsfeldt. — IV og V Realkl. Repeteret hele Geographien efter Ingerslevs mindre Lærebog. — VI Kl. Hele Geographien efter Velschow og Königsfeldt.

Mathematik.

I Kl. Regning med hele Tal og Begyndelsen af Brækregning efter Schmidts Exempelsamling. — II

Kl. Brøkkregning efter samme Bog. — III Kl. Mundts Regnebog S. 60—101. Realdisciplene i denne Klasse ere desuden særlig blevne øvede i Løsning af forskjellige Slags Opgaver, hvilket ogsaa gjælder om Realdisciplene i de to følgende Klasser, der tillige ere blevne øvede i Brugen af Logarithmer. — IV Kl. Af Bergs Arithmetik Kapitlerne 1, 2 (indtil Stykket 41 incl.), 4 og Noget af 8. Øvelse i Regning med Tal og Bogstavstørrelser. Mundts Plangeometri (5te Udg.) S. 1—40 samt Stykkerne 209—229. Realdisciplene ere desuden øvede i geometriske Constructioner. — V Kl. Bergs Arithmetik, Kapitlerne 3 og 5—9 med talrige Øvelser. Mundts Plangeometri (5te Udgave) S. 40—83. Realdisciplene have gennemgaaet hele det lovbefaalede Pensum i Arithmetik og Geometri, tildels i særskilte Timer. — VI Kl. Bergs Arithmetik S. 147—246 med Undtagelse af Kjædebrøk; talrige Øvelser. Mundts Plangeometri (5te Udg.) S. 83—116 med Forbigaaelse af Adskilligt; repeteret det Vigtigste af forrige Aars Pensum. — VII Kl. B. Af Bergs Arithmetik: Rækker, Logarithmer og Renteregning; Øvelser, henhørende til det hele arithmetiske Pensum. Mundts Stereometri; praktiske Øvelser, Plangeometrien og Stereometrien vedkommende. — VII Kl. A. Ramus's Plantrigonometri. Repetition af det hele matematiske Pensum. Praktiske Øvelser paa samme Omraade.

Naturlære.

VII Kl. B. Ligevægtslæren efter Ørsted. Den chemiske Physik indtil Varmelæren efter Müller. — VII Kl. A. Bevægelseslæren efter Ørsted. Den

chemiske Physik fra Varmelæren indtil Enden efter Müller. Mundts Grundtræk af Astronomien. Det hele Pensum repeteret.

Naturhistorie.

I Kl. De tre første Klasser af Bedyr efter Strøms Læsebog. — II Kl. Menneskets Benbygning, Pattedyr og Fugle efter Lütkens Begyndelsesgrunde i Dyrerigets Naturhistorie (Lærebog i Zoologien Nr. 2). — III Kl. Krybdyr og Fisk samt Repetition af Pattedyr og Fugle efter samme Lærebog. De vigtigste Plantefamilier efter Vaupells „Planterigets Naturhistorie“. — IV Kl. Botaniken efter Vaupells Lærebog; Repetition af Hvirveldyrene efter Lütken. — V Kl. De hvirvelløse Dyr efter Lütken; Repetition af Botaniken. Realdisciplene have desuden repeteret Hvirveldyrene. — VI Kl. Repetition af Zoologien og Botaniken.

Skrivning og Tegning

som i forrige Skoleaar.

Sang.

I Kl. Begyndelsesgrundene og enstemmige Sange. — II—IV Kl. Indøvelse af tre- og firestemmige Sange (ialt 20) for blandede Stemmer, efter Berggreens Samling af Sange til Skolebrug, 4de og 9de Hefte. — V—VII Kl. Tre- og firestemmige Mandssange (ialt 14).

1 Time om Ugen anvendes til Sammensang for alle Klasser, undtagen 1ste.

Gymnastik og Svømning

som i forrige Skoleaar.

Skydeøvelser

ere foretagne med 7de Klasses 12 Disciple 15 Gange i Aarets Løb og saaledes, at hver Discipel i Regelen har gjort 5 Skud hver Gang. Afstanden har været paa 100, 150 og 170 Alen. Skydningens Resultat har paa alle tre Afstande været følgende:

Skuddenes Antal	890
Antal af Træffere i støttet Anslag	1
Antal af Træffere i frit Anslag:	
a) i den inderste Cirkelflade	147
b) i den øvrige Del af Cirkelfladen	573
Points:	
a) Summa	4211
b) Middeltal	4,73

Ved Præmieskydningen, som afholdtes den 30te April d. A., erholdt Disciplene H. V. J. O. Johannsen, J. L. Busch og G. L. Jespersen henholdsvis 1ste, 2den og 3die Præmie med 40, 34 og 32 Points.

Under 5te Marts d. A. tilskrev Ministeriet mig saaledes:

„Efterat Ministeriet var blevet opmærksom paa, at de Skiver, der bruges ved Skydeøvelserne i Landets lærde Skoler, ikke lidet afvige fra hinanden med Hensyn til Centrumets Tvermaal og Ringenes Bredde, saa at det med Offentliggjørelsen af Skydeøvelsernes Udfald gennem Programmerne tilsigtede Maal ikke kunde naaes, medmindre denne Uoverensstemmelse mellem Skiverne fjernedes, og derefter har brevvetet med Gymnastikdirecteuren om Sagen, skulde Man herved tjenstligst meddele Hr. Professoren til behagelig Efterretning og fornøden Iagttagelse, at Skolens Skive fremtidig vil være at indrette i Overensstemmelse med de Angivelser, der findes i den af Centralcomiteen i 1866 udarbejdede Instruction for Delingsformændene ved Amtsskytteforeningerne, af hvilken Instruction 2 Exemplarer medfølge.

Ministeriet anseer det derhos rettest, at bemeldte Instruction i det Hele taget følges, dog med tilbørligt Hensyn til den paa Grund af Skydepladsernes ringere Længde mindre Distance, hvorpaa der skydes ved Skolen.

Sluttelig tilføies det, at Skolen om nogen Tid vil erholde tilsendt et af Gymnastikdirecteuren udarbejdet Tillæg til hans Lærebog i Gymnastik, i hvilket de militaire Øvelser ville blive omarbejdede efter det for Hæren nu gjældende Exerccerreglement.“

Da $\frac{2}{3}$ af Skuddene for dette Aar allerede forinden Modtagelsen af denne Skrivelse vare foretagne til den ældre Skive med 9 Points, vil den foreskrevne nye Skive først blive indført i næste Skoleaar.

V. Videnskabelige Samlinger.

I. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Program meddelte Fortegnelse er Skolens Bogsamling bleven forøget med følgende Skrifter, af hvilke de med † betegnede ere sendte fra Ministeriet.

- Aarboeger for nordisk Oldkyndighed og Historie. Udg. af d. kgl. nord. Oldskrift-Selskab. 1868. 1—4. H. — 1869. 1. H. Kjøbenhavn.
- † Aarsberetninger fra d. kgl. Geheimearchiv. 4. B. 3. H. Kbh. 1868.
- † Aarsberetninger og Meddelelser fra d. store kgl. Bibliothek. Udg. af C. Bruun. 3. H. Kbh. 1867.
- Annuaire des deux mondes. 1866—67. Paris.
- Apuleius, Æslet eller Forvandlingen, overs. af F. Schaldermose. Kbh. 1842.
- Becker, K. F., Verdenshistorie. 17. B. 1—2. H. Kbh. 1868.
- Berg, C., Græsk Læsebog. 2. Afd. 1. H. Kbh. 1868.
- Bloch, E., Hollandske Kunstnere. Kbh. 1869.
- Brandes, G., Æsthetiske Studier. Kbh. 1868.
- Burmeister, P., Theori og Praxis. 1—2. H. Kbh. 1869.
- Caro, J., Geschichte Polens. 3. Th. Gotha 1869.
- Cicëronis, M. T., de finibus bonorum et malorum libri V. J. N. Madvigius rec. et enarr. Ed. altera. Haunniæ 1869.
- Cato d. Ældre og Lælius. Paa Dansk ved L. O. Kjær. Kbh. 1869.

- Curtius, G., Studien zur griech. u. lat. Grammatik. 1. B. Leipzig 1868.
- Erslev, E., Om de geographiske Navne hos os. Stockholm 1868. (Gave fra Forf.)
- Skoleatlas. Kbh. 1868.
- † Erslev, Th. H., Suppl. til „Alm. Forfatter-Lex. for Konger. Danmark“, indtil Udg. af 1856. 16. H. Kbh. 1868.
- Fichte, J. H., Die speculative Theologie oder allgemeine Religionslehre. 1—3. Th. Heidelberg 1846.
- Fortegnelse over de Studenter, som i Aaret 1843 have taget ex. artium ved Kjøbenhavns Universitet og ved Sorø Akademi. Kbh. 1868. (Gave fra Udg.)
- Friis, C., Assistentskirkegaarden paa Nørrebro. Slagelse 1868.
- Fryxell, A., Berättelser ur Svenska Historien. 37—38. D. Stockholm 1868.
- Garrigue, H. I., Fransk Sproglære til Skolebrug. Kbh. 1868.
- Generalstaben, Den dansk-tydske Krig i Aarene 1848—50. 1. D. 2. Afsn. 1. Afd. Kbh. 1868.
- Gerhard, E., Etruskische Spiegel. 3. u. 4. Th. 16—21. Lief. Berlin 1866—68.
- Grünfeld, H. P. H., Ueber mathematischen Unterricht auf Gymnasien. Schleswig 1869. (Gave fra Udg.)
- Hammerich, F., Den christne Kirkes Historie. 1—3. H. Kbh. 1868.
- Hammerich, M., Smaaskrifter om Cultur og Undervisning. 1. D. Kbh. 1868.
- Hansen, I. A., Vor Forfatnings-Historie fra 1848 til 1866. 7—12. H. Kbh. 1868—69.
- Hansen, T., Kirkehistorie fra Roms Katakomber. Kbh. 1868.
- Hermes, Zeitschrift f. class. Philologie, herausgeg. v. E. Hübn-ner. 3. B. 2—3. H. Berlin 1868—69.
- Hertzberg, E., Det norske Aristokraties Historie indtil Kong Sverres Tid. Christiania 1869.
- Herrmann, E., Geschichte des russischen Staates. Ergänzungs-Band. Gotha 1866.
- Hof- og Statskalender, Kongelig dansk, for Aaret 1869. Kbh.
- Hogarths, W., Værker, ved H. P. Holst. 1—9. Lev. Kbh. 1868—69.
- Holck, C. G., Den danske Statsforfatningsret. Udg. ved G. Goos og J. Nellemann. 1. H. Kbh. 1869.
- Holst, H. P., For Romantik og Historie. Maanedsskrift. 1868, 1—6. H. — 1869, 1—5. H. Kbh.

- Homers Odyssee, V—VIII. Med Anmærkninger til Skolebrug ved F. C. L. Trojel. Kbh. 1868.
- Jahrbücher, Neue, f. Philologie u. Pädagogik. 1868, 3—12. H. — 1869, 1—3. H. Leipzig.
- Jessen, E., Dansk Sproglære. Kbh. 1868.
- Isokrates, Ausgew. Reden, erkl. v. R. Rauchenstein. Berlin 1864.
- Kellner, C., Kurze Elementargrammatik der Sanskrit-Sprache. Leipzig 1868.
- Keyser, R., Samlede Afhandlinger. 2—3. H. Christiania 1868.
- Kinch, J., Ribe Bys Historie og Beskrivelse. 2. H. Ribe 1868.
- Krogh, F., De danske Majorater. Kbh. 1868.
- Laurensen, Peder, Malmebogen, ved H. F. Rørdam. Kbh. 1868.
- Leunis, I., Synopsis d. drei Naturreiche. 2. Th. 2. Hälfte 4. H. Hannover 1868.
- Listov, J., Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. 1—2. H. Kbh. 1868—69.
- Livii, T., histt. Romanarum præf.; libri VI—X. Med Oplysninger til Skolebrug af Chr. Listov. 2. H. Kbh. 1868.
- Lovsamlingen. Love og Anordninger samt andre offentlige Kundgjørelser Danmarks Lovgivning vedkommende. Ved T. Algreen-Ussing. — Hovedregister til Aargangene 1823—67 samt Oversigt over de i dette Tidsrum skete Forandringer i Lovgivningen. Ved O. Algreen-Ussing. Kbh. 1868.
- Maanedsskrift, Dansk. 2. Række. 1868, 1. B. 5—6. H.; 2. B. 1—6. H. Kbh.
- † Magasin, Norske. 2. B. 3—5. H. Christiania 1866—68.
- Matzen, M., Dansk Læsebog. 2. D. Kbh. 1868.
- † Meddelelser, Statistiske, udg. af d. stat. Bureau. 7. B. Kbh. 1868.
- † — fra d. norske Rigsarchiv. 1. B. II. Christiania 1867.
- Melanthonis, Philippi, opera, quæ supersunt, omnia. Edd. C. G. Bretschneider et H. E. Bindseil. Vol. I—XXVIII. Halis Sax. et Brunsv. 1834—60.
- Mittheilungen, Geographische, v. A. Petermann. 1868, V—XII; 1869, I—IV; Ergänz. 23—27. Gotha.
- Molières Lystspil, overs. af B. Arnesen Kall. 1—3. H. Kbh. 1869.
- Muyden, G. van, u. L. Rudolph, Collection d'auteurs français. Ser. I livr. 8—10; ser. II; ser. III livr. 1—8. Altenburg 1863—68.

- Natur, Aus der. Neue Folge. 1868 Nr. 14—52; 1869 Nr. 1—18.
Leipzig.
- Nestors russiske Krønike, overs. og forklaret af C. W. Smith.
Kbh. 1869.
- Nielsen, R., Religionsphilosophi. Kbh. 1869.
- † Oversigt over d. kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder. 1865 Nr. 4—5; 1866 Nr. 7; 1867 Nr. 4—6; 1868 Nr. 1—2. Kbh.
- Palmer, C., Evangelisk Pædagogik, overs. af I. R. Stockholm.
Kbh. 1868.
- † Panum, P. L., Det medicinske Studiums og Examensvæsens Reform ved Københavns Universitet. Kbh. 1868.
- † — Orienterende Bidrag til Discussionen om det medicinske Studiums og Examensvæsens Reform ved Københavns Universitet. Kbh. 1868.
- Pauli Breve til Timotheus og Titus, fortolkede af A. C. Larsen.
Kbh. 1869.
- Petersen, N. M., Historiske Fortællinger om Islændernes Færd hjemme og ude. IV, 4. H. Kbh. 1868.
- Philologus, Zeitschr. f. d. class. Alterthum. 26. B. 4. H.; 27. B.; 28. B. 1—2. H. Göttingen 1868—69.
- Platos Kratylus im Zusammenhange dargestellt v. H. Schmidt.
Halle 1869.
- Theaitetos, overs. og oplyst af B. T. Dahl og F. C. B. Dahl. Kbh. 1869.
- Ranke, L. v., Sämmtliche Werke. 6—10. B. Leipzig 1868—69.
Revue des deux mondes. 1868. Paris.
- Rigsdagstidende. Ordentlig Samling 1868—69. Kbh.
- Sallustius Crispus's, C., Catilinariske Sammensværgelse og Jugurthinske Krig. Paa Dansk ved L. O. Kjær. Kbh. 1869.
- † Samling af Love og Anordninger m. v. af mere alm. Interesse. 1865—69. 3—4. H. Kbh. 1868.
- Samlinger til jydsk Historie og Topographi. 2. B. 2. H. Aalborg 1868.
- Sauppe, G., Themen zu lat. Aufsätzen. Breslau 1868.
- † Schjern, F., Kongeriget Skotlands endelige Forening med Kongeriget England til Kongeriget Storbritanien. Kbh. 1867. (Universitetsprogr.)
- Schmidt, K., Geschichte der Pädagogik. 1—2. B. Cöthen 1868.
- Schüek, M., Skildringar af Sveriges Natur och Innebyggare. I—II. Stockholm 1867—68.

- Schwarz, K., Den nyeste Theologies Historie i kort Fremstilling. Kbh. 1869.
- Schweizer, A., Christliche Glaubenslehre nach protestantischen Grundsätzen. 1. B. Leipzig 1863.
- Scott, W., The Waverley novels. Part. 19—25. Edinburgh 1868.
- Shakespeares, W., Dramatiske Værker, overs. af E. Lembecke. 14—16. H. Kbh. 1868—69.
- Speidell, Elementarstilistik d. lat. Sprache. Heilbronn 1866.
— Lateinischer Text zu den Uebungsstücken in der Elementarstilistik. Heilbronn 1866.
- † Stage, G. G., Undersøgelser angaaende Barselebereren i Danmark udenfor Kjøbenhavn. Kbh. 1868. (Doctordisp.)
- Stieler, A., Hand-Atlas. Neue Bearbb. aus d. Jahre 1867. Gotha 1868.
- Sæmundar Edda hins Froda, udg. af S. Bugge. Christiania 1867.
- † Tabelværk, Statistisk. 3. Række, 8—11. B. Kbh. 1867—68.
- Taciti, Corn., Agricola. Udg. af V. A. Bloch. Kbh. 1869.
- Tholuck, A., Udvalgte Prædikener. Ved C. Levinsen. Kbh. 1847.
- Thomsen, C., Græsk Ordfeiningslære til Skolebrug. Kbh. 1869.
- Tidsskrift, Dansk, for Kirke- og Folkeliv, Literatur og Kunst. 1869 Nr. 1—10. Kbh.
- † — Historisk. 3. Række, 6. B. 1—2. H. Kbh. 1867—68.
— f. Ide og Virkelighed. 1869, 1—3. H. Kbh.
— f. Matematik. 2. Række, 4. Aarg. 3—12. H.; 5. Aarg. 1—4. H. Kbh. 1868—69.
— f. Philologi og Pædagogik. 7. Aarg. 4. H.; 8. Aarg. 1—2. H. Kbh. 1868—69.
— f. Physik og Chemi. 7. Aarg. 3—10. H. Kbh. 1868—69.
— f. popul. Fremstillinger af Naturvidenskabens. 3. Række, 5. B. 2—4. H.; 4. Række, 1. B. 1—2. H. Kbh. 1868—69.
- † Toft, L. F., Om Ulceration og Perforation af processus vermiformis. Kbh. 1868. (Doctordisp.)
- Ugeblad f. d. danske Folkekirke. 1868, Nr. 22—52. Kbh.
- Uhlig, Dr., u. Dr. Burekhardt-Brenner, Gymnasiallehrpläne. Aarau u. Berlin 1868.
- Unterrichts- u. Prüfungs-Ordnung der Realschulen u. der höheren Bürgerschulen. Berlin 1859.
- Varberg, R., Udfugter paa Naturvidenskabens Enemærker. Kbh. 1868.
- † Westergaard, N. L., Bidrag til de indiske Landes Malavas og Kanyakubjas Historie. Kbh. 1868. (Universitetsprogr.)

- Wiese, L., Verordnungen u. Gesetze f. die höheren Schulen in Preussen. 2. Abth. Berlin 1868.
- † Wiinstedt, W., Bidrag til Læren om den scarlatinøse Albuminuri. Kbh. 1868. (Doctordisp.)
- Vilstrup, Krarup, Lærebog i Palæstinas Geographi. Aalborg 1868.
- † Wimmer, L., Navneordenes Bøining i ældre Dansk. Kbh. 1868. (Doctordisp.)
- Wulff, D. H., Dansk Sproglære. Kbh. 1869.
- Zeller, E., Die Philosophie d. Griechen. Register. Leipzig 1868.
- Zinck, L., Congreve, Vanbrugh og Sheridan. Kbh. 1869.

Desuden har Bibliotheket gennem Ministeriet modtaget Programmer fra de danske, norske og svenske lærde Skoler og høiere Realskoler for 1868, — Anmeldelser af Forelæsninger og Øvelser ved Kjøbenhavns Universitet i Foraars- og Efteraars-Halvaaret 1868, — Fortegnelse over de 204 Studerende, som i 1868 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Adgangsexamen ved Universitetet, — Liste over de Studerende, som i 1868 have taget den philosophiske Examen.

2. Discipelbibliotheket

har i dette Aar havt følgende Tilvæxt:

- Aftenlæsning, et underholdende Maanedsskrift. Ny Række, 7. B. 2—6. H.; 8. B.; 9. B. 1—3. H. Kbh. 1868—69.
- Andersen, H. C., Dryaden. Kbh. 1868.
- Berg, C., Folkeæventyr i Danmark, Norge og Sverige. Kbh. 1868.
- Bjørnson, Bjørnstjerne, Smaastykker. Kbh. 1868.
- Bulwer, E. L., Caxton, overs. af H. C. Jacobsen. 1—3. D. Kbh. 1855.
- Den sidste Lehnsherre, overs. ved F. Schaldemose. 1—4. D. Kbh. 1859.
- Nat og Morgen, overs. ved L. Moltke. 1—3. D. Kbh. 1858—59.
- Bøgh, E., Dramatiske Arbejder. 1—6. B. Kbh. 1865—69.
- Carlén, E., Samlade Romaner. 1—11. H. Stockholm 1868—69.

- Cervantes Saavedra, M. de, Don Qvixote. Overs. af C. D. Biehl. 2. Udg. revid. af F. L. Liebenberg. 16—22. H. Kbh. 1868—69.
- Dumas, A., Greven af Monte Christo, overs. af F. Schallemose. 1—8. D. Kbh. 1845—46.
- Etlar, C., Arabere og Kabyler. Kbh. 1868.
- Ewald, H. F., Knud Rydbjergs Livseventyr. Kbh. 1868.
- Hvad Ellen vilde. Kbh. 1869.
- Folkelæsning. Smaaestykker. 2. B. 2—5. H. — 3. B. 1. H. Kbh. 1868—69.
- M. Mørk Hansen, Sonderjydernes Kamp for Modersmaalet. Kbh. 1868.
- Tre nordiske Folkelivsbilleder. Kbh. 1868.
- O. Vaupell, Slaget ved Slesvig. Kbh. 1868.
- L. Holberg, Barselstuen og Erasmus Montanus. Kbh. 1869.
- Gerson, I. C., For Børn. Kbh. 1869.
- Gerstäcker, Fr., Guld! 1—3. D. Kbh. 1858.
- Goethe, Herman og Dorothea, overs. af Oehlenschläger. Kbh. 1841.
- Goldschmidt, M., Smaa Fortællinger. 1—4. H. Kbh. 1868—69.
- Rabbien og Ridderen. Kbh. 1869.
- Hansen, C., og R. Hörlück, Billedlæsebog for Skolen og Hjemmet. 7. H. Kbh. 1868.
- Janson, K., Fra Norge. Kbh. 1868.
- Ingemann, B. S., Historiske Digte og Romaner. 1—12. B. Kbh. 1863—67.
- Lande, Fra alle, Maanedsskrift. 7. D. 5—6. H.; 8. D.; 1869, Januar-Marts. Kbh.
- Leitfaden f. d. Unterricht in der Kunstgeschichte. Stuttgart 1868.
- Lund, O. C., Klintekorset. Kbh. 1868.
- Marryat, Dødsseileren, overs. af H. Ipsen. 1—2. D. Kbh. 1856.
- Nytaarsgave, udg. af Foreningen „Fremtiden“. 4. Aarg. Kbh. 1869.
- Palzow, Fru v., St. Roche, overs. af C. Mantzius. 1—3. D. Kbh. 1843.
- Godwic-Castle, overs. af C. Mantzius. 1—3. D. Kbh. 1843.
- Sand, G., Den sorte By. Kbh. 1860.
- Scott, W., Abbeden. Overs. af L. Moltke. Kbh. 1868.
- Steffens, H., Malkolm, overs. af I. R. Reiersen. 1—2. D. Kbh. 1835—36.

- Tang, I. T. A., Fortællinger af Danmarks Sagnhistorie. Kbh. 1861.
 Thoresen, M., Solen i Siljedalen. Kbh. 1868.
 Tieck, L., Den unge Snedkermester, overs. af E. Wølle. 1—2. D. Kbh. 1837.
 Watt, R., Figaro. Kbh. 1869.

Udtog af Discipelbibliothekets Regnskab.

Indtægt.	
Beholdning fra forrige Aar	" Rdl 61 β
Deltagernes Bidrag	58 — 38 -
Summa Indtægt	<u>59 Rdl 3 β</u>
Udgift.	
Indkjøbte Skrifter	37 Rdl 19 β
Sammenholdes hermed Indtægten	59 — 3 -
fremkommer som Restbeholdning	<u>21 Rdl 80 β</u>

VI. Skolebeneficier og Legater.

Skolens almindelige Beneficier have i indeværende Skoleaar med Ministeriets Approbation været saaledes fordelte:

I. Fri Undervisning og høieste Stipendium 50 Rdl (Alt at oplægge): 1. A. Dybdal. 2. G. L. Jespersen. 3. J. C. Thorborg. — Som extraordinair Gratist: R. C. Ekeroth.

II. Fri Undervisning og mellemste Stipendium 35 Rdl (Alt at oplægge) som extraordinaire Gratister: 1. L. F. Schmidt. 2. P. D. J. Müller.

III. Fri Undervisning og laveste Stipendium 20 Rdl (Alt at oplægge): 1. O. Høegh-Guldberg. 2. L. O. Faber. — Som extraordinair Gratist: C. C. Müller.

IV. Undervisning for nedsat (o: halv) Betaling og mellemste Stipendium 35 *Rbl* (25 *Rbl* at udbetale, 10 *Rbl* at oplægge): J. F. Schjøtt.

V. Fri Undervisning: 1. N. P. Schouenborg. 2. E. Maar. 3. S. Bjerre. 4. A. Jensen. 5. J. A. Nielsen. — Som extraordinaire Gratister: 1. A. P. H. Birch. 2. A. C. Ekeroth. 3. A. T. Schmidt.

VI. Undervisning for nedsat Betaling og laveste Stipendium 20 *Rbl* (Alt at udbetale): 1. H. V. J. O. Johannsen. 2. J. L. Busch. 3. F. B. Petersen. 4. T. Schou. 5. P. Rosenstand. 6. B. Nathansen. 7. V. Cohn.

VII. Mellemste Stipendium 35 *Rbl* (Alt at udbetale): 1. J. Schou. 2. H. Nielsen. 3. C. M. M. Ussing.

VIII. Undervisning for nedsat Betaling: 1. S. C. J. K. Nielsen. 2. C. A. Iversen. 3. V. R. Madsen. 4. J. P. Sørensen.

Det Davidsenske Legat, 2 Portioner paa 10 *Rbl* hver, tillagdes Disciplene A. Dybdal og J. C. Thorborg.

Af det Flensborgske Legat tilkjendtes, overensstemmende med Fundatsen, efter fuldendt Aarsprøve 1868 efternævnte Disciple de vedføjede Flidsbelønninger:

A. Dybdal: Poul Møllers efterladte Skrifter.

L. O. Faber: Ingemanns historiske Digte og Romaner.

A. Jensen: Langes Haandbog i den danske Flora.

H. J. Bang: Andersens Eventyr og Historier.

A. Nielsen: Holbergs Comoedier ved Levin.

J. F. Schjøtt: Erslevs Skoleatlas og Rhodes historischer Schul-Atlas.

Understøttelse af Stipendieoverskudsfonden bevilgedes 3 af Skolens forhenværende Disciple, nemlig: stud. philol. H. Cohn og stud. med. A. G. Linde hver 80 Rdl og stud. med. M. I. Cohn 60 Rdl.

VII. Udtog af Skolens Regnskaber

for Aaret fra 1ste April 1868 til 31te Marts 1869.

A. Den egentlige Skolekasse.

	Indtægt.	
	Rdl	β
1. Renter af Skolens Kapitalformue	74	"
2. Tiendeindtægter	2,375	55
3. Horsens Kirkers Bidrag	100	"
4. Skolecontingenter	3,917	40
5. Stipendieoverskudsfondens Tilskud	1,500	"
6. Af Svanes Legat	836	"
7. Ved Decisionsposters Berigtigelse	5	16
8. Tilskud fra den almindelige Skolefond	9,826	27½
	<u>Summa Indtægt</u>	<u>18,634 42½</u>

Udgift.

1. Lærernes Lønninger	14,183	64
2. Honorar for Inspection	150	"
3. Pedellens Løn	162	"
4. Lærernes Vederlag for Andel i Skolepengene . .	96	"
5. Timeundervisning	1,343	"
6. Tilskud til Bibliothek og videnskabelige Apparater	349	69
7. Bygningsudgifter:	Rdl	β
Vedligeholdelsesarbejder	198	11
Hovedreparationer	239	64
	<u>437</u>	<u>75</u>
	Lateris	16,722 16

	ℳ	β
Transport	16,722	16
8. Leieudgift for Badelokale	30	„
9. Inventariets Vedligeholdelse	113	24
10. Brændselsforødenheder	361	58
11. Belysningsforødenheder	49	3
12. Skatter og Afgifter	150	7
13. Regnskabsføringen	300	„
14. Forskjellige løbende Udgifter:	ℳ	β
a. Skoleopvartning (foruden Pedellens		
faste Løn)	20	„
b. Rengjøring	142	80
c. Porto, Protocoller, Skrivematerialier		
og Afskrivning	86	89
d. Programmer og Skolehøitidelig-		
heder	100	36
e. Andre Udgifter	5	40
	<hr/>	<hr/>
	355	53
15. Undervisning i Brugen af Skydevaaben	54	92
	<hr/>	<hr/>
Summa Udgift	18,136	61
Sammenholdes hermed Indtægten	18,634	42½
fremkommer som Overskud	497	77½

B. Legaterne til Skolens Bibliothek.

	Indtægt.	ℳ	β
1. Renter af en Statsobligation		„	48
2. Jordleie		63	48
3. Teilmanns Legat		20	„
4. Skolekassens Tilskud		349	69
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Summa Indtægt	433	69	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	Udgift.		
1. Indkjøbte Bøger og disses Indbinding	429	95	
2. Den naturhistoriske og den physiske Samling	3	70	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Summa Udgift	433	69	

C. Flensborgs Legat.

	Indtægt.	ℳ	β
1. Beholdning fra Finantsaaret 1867—68	1	29½	
2. Renter af en Statsobligation	„	48	
3. Jordleie	65	32	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Summa Indtægt	67	13½	

	RM	β
Udgift.		
Indkjøbte Bøger og disses Indbinding	66	88
Sammenholdes hermed Indtægten	67	13½
fremkommer som Overskud	"	21½

D. Stipendiefonden.

Indtægt.

1. Renter af Fondens Kapitalformue	463	77
2. Indbetalt Kapital	600	"
Summa Indtægt	1,063	77

Udgift.

1. Udlaant mod Panteobligation	600	"
2. Overført i Stipendieoverskudsfonden	463	77
Summa Udgift	1,063	77

E. Stipendieoverskudsfonden.

Indtægt.

	RM	β
1. Beholdning fra Regnskabsaaet 1867—68	356	21½
2. Renter af Fondens Kapitalformue	1,375	"
3. Tiendeindtægter	782	10½
4. Indbetalte Kapitaler	800	"
5. Afgiften fra Hansted Hospital	469	76
6. Andel af Svanes Legat	418	"
7. Overført fra Stipendiefonden	463	77
8. Udtaget af Sparekassen	365	"
9. Hjemfaldne Oplagspenge	35	"
10. Davidsens Legat	20	"
Summa Indtægt	5,084	89

Udgift.

1. Afgivet til Skolekassen	1,500	"
2. Til to Enker i Horsens	40	"
3. Udlaant mod Panteobligationer	1,700	"
4. Udbetalte Oplagspenge	121	64
5. Udbetalte Stipendier	302	48
6. Oplagte Stipendier, afgivne til den alm. Skolefond	243	32
7. Understøttelse til 3 Studerende	220	"

Lateris 4,127 48

	RM	β
Transport	4,127	48
8. Davidsens Legat til 2 Disciple	20	„
9. Oplagspenge, indsatte i Sparekassen	240	„
10. Skatter af Tammestrupgaards Tiende	3	74
11. Liqvideret i Tebstrup Byes Tiende for afgivet Jord	3	90
12. Regnskabsfererens Procenter	71	26½
	<u>Summa Udgift</u>	<u>4,466 46½</u>
Sammenholdes hermed Indtægten	5,084	89
fremkommer som Overskud	618	<u>42½</u>

Aarsprøven og Afgangsprøverne 1869

afholdes i følgende Orden:

I. Skriftlige Prøver:

Onsdagen den 23de Juni.

8—12. VII. Dansk Stil (fri 4—8. VII. Latinsk Version. Opg.).

Fredagen den 25de Juni.

8—12. VII. Latinsk Stil. 4—8. VII. Arithmetik.

Løverdagen den 26de Juni.

8—12. VII. Geometri. 4—8. VII. Dansk Stil (bunden Opg.).

Fredagen den 9de Juli.

8—11 $\frac{1}{2}$. VI. Dansk Stil. 8—10 $\frac{1}{2}$. VS. Lat. Version.

VR. Dansk Stil (I). II. Dansk Stil.

8—10 $\frac{1}{2}$. IVR. Eng. Stil. I. Tydsk Version.

8—10. IIIS. Lat. Stil. 10 $\frac{1}{2}$ —1. IV. Tydsk Stil.

3—6. VI. Lat. Stil. 3—6 $\frac{1}{2}$. VR. Regning (I).

VS. } 3—6. II. Lat. Stil og Version.

IV. } Dansk Stil. 3—5 $\frac{1}{2}$. I. Dansk Stil.

III. }

Løverdagen den 10de Juli.

8—10 $\frac{1}{2}$. VI. Matematik. 8—11 $\frac{1}{2}$. VR. Dansk Stil (II).

IVS. Lat. Stil. 8—10 $\frac{1}{2}$. VS. Lat. Stil.

IVR. Regning. II. Tydsk Version.

8—10. IIIS. Lat. Version. I. Regning.

10 $\frac{1}{2}$ —1. VS. Matematik. 10 $\frac{1}{2}$ —1. III. Regning.

IVS. Lat. Version. 3—5 $\frac{1}{2}$. VI. Lat. Version.

3—6 $\frac{1}{2}$. VR. Regning (II). IV. Matematik.

3—5 $\frac{1}{2}$. VS. Tydsk Stil. II. Regning.

III. Tydsk Stil.

II. Mundtlige Prøver:

Lørdagen den 10de Juli.

Syngestuen.	Syngestuen.
9—1. VIIA. Matematik.	3—4½. I. Geographi.

Mandagen den 12te Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—1. VIIA. Latin.	9—11½. VI. Religion.
4—5. II. Latin.	3—4½. I. Dansk.
5—7. IVS. Latin.	4½—7. VR. Naturhistorie.

6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—10½. IVS. Historie.	9—11. IIIS. Geographi.
11—12. IVR. Historie.	11—1. VS. Historie.
5—7. IVR. Matematik.	3—5. IIIR. Geographi.

Tirsdagen den 13de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—10½. VIIB. Latin.	9—1. VR. Matematik.
10½—1. VI. Græsk.	3—5. VS. Religion.
	5—6. VIIB. Naturlære.

6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11. IIIS. Fransk.	9—11½. II. Tydsk.
11—1. IIIR. Fransk.	3—5½. VI. Historie.
3—5. IVS. Græsk.	

Onsdagen den 14de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—10½. I. Historie.	9—11. VIIA. Naturlære.
11—1. IIIR. Engelsk.	12—1. IVR. Dansk.
3—5. VS. Græsk.	3—5½. VR. Historie.

6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11½. II. Naturhistorie.	9—11. IIIS. Tydsk.
3—6. IVS. Matematik.	11½—1. VR. Engelsk.
	3—5½. VI. Tydsk.

Torsdagen den 15de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—10 ¹ / ₂ . VII B. Græsk.	9—11. III S. Naturhistorie.
11—1. V S. Latin.	11—1. III R. Naturhistorie.
3—5 ¹ / ₂ . V R. Tydsk.	3—5 ¹ / ₂ . VI. Geographi.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11 ¹ / ₂ . IV. Fransk.	9—11 ¹ / ₂ . II. Historie.
3—4 ¹ / ₂ . I. Religion.	5—7. III S. Dansk.

Fredagen den 16de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—1. VII A. Historie.	9—11. V S. Fransk.
4—6. III S. Latin.	11—12 ¹ / ₂ . V R. Fransk.
	3—5 ¹ / ₂ . II. Geographi.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. VI. Mathematik.	9—11 ¹ / ₂ . II. Religion.
3—4 ¹ / ₂ . I. Naturhistorie.	3—5. III R. Tydsk.
	5—7. V S. Naturhistorie.

Lørdagen den 17de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11 ¹ / ₂ . VI. Fransk.	9—10 ¹ / ₂ . VII B. Mathematik.
3—5 ¹ / ₂ . V R. Dansk.	10 ¹ / ₂ —1. IV. Religion.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11. III S. Historie.	9—11. V S. Tydsk.
11—1. III R. Historie.	3—5. V S. Geographi.
3—5 ¹ / ₂ . IV. Tydsk.	

Mandagen den 19de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—12. VII A. Græsk.	9—11. III R. Dansk.
3—5 ¹ / ₂ . VI. Latin.	11—1. III S. Religion.
6—7. IV R. Engelsk.	3—5. III R. Religion.

6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—10 ¹ / ₂ . VIIB. Historie.	9—10 ¹ / ₂ . I. Tydsk.
10 ¹ / ₂ —1. IV. Naturhistorie.	3—5 ¹ / ₂ . II. Dansk.
3—5 ¹ / ₂ . VR. Geographi.	

Tirsdagen den 20de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
8—10 ¹ / ₂ . VI. Naturhistorie.	8—9. VIIA. Hebraisk.

6te Læsestue.	5te Læsestue.
8—10 ¹ / ₂ . VS. Mathematik.	8—10 ¹ / ₂ . IV. Geographi.

Onsdagen den 14de Juli, Eftermiddag Kl.
6—7, afholdes Sangprøven.

Onsdagen den 21de Juli om Formiddagen
Kl. 9 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Torsdagen den 22de Juli om Formiddagen
Kl. 9 bekendtgjøres Prøvernes Udfald, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Mandagen den 23de August begynder Under-
visningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes her-
ved Disciplenes Fædre og Foresatte samt Enhver, som
interesserer sig for Skolens Virksomhed.
